

Täysistunto

Tiistai 11.3.2025 klo 14.00—17.59

2. Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2024 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 15/2024 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Nyt päätetään ulkoasiainvaliokunnan mietinnön UaVM 15/2024 vp pohjalta kannanotosta selonteon johdosta.

Ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Johannes Koskisen esittelypuheenvuoron jälkeen keskustelu käydään etukäteen varattujen puheenvuorojen osalta nopeatahtisena. Aluksi pidetään yksi ryhmäpuheenvuorokierros, jossa puheenvuorojen pituus on enintään viisi minuuttia. Tämän jälkeen ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Taviolle varataan mahdollisuus käyttää viiden minuutin puheenvuoro. Muiden etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on enintään viisi minuuttia. Puhemiesneuvosto suosittaa, että myös nopeatahtisen keskusteluosuuden jälkeen pidettävät puheenvuorot kestävät enintään viisi minuuttia. Lisäksi voin myöntää harkitsemassani järjestyksessä vastauspuheenvuoroja. — Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.01 **Johannes Koskinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ulkoasiainvaliokunta pitää hyvänä, että Suomen kehityspoliittinen ohjelma annettiin selonteon muodossa. Kehitysyhteistyön tuloksia ja ajankohtaiskeskustelua tulee käydä eduskunnassa säännöllisesti joka kaudella. Valiokunta katsoo myös, että jatkossa kehityspolitiikkaa ja kaupaa koskevien selontekojen valmistelussa on syytä harkita kaikki eduskuntapuolueet kattavan parlamentaarisen seurannan järjestämistä.

Taloussuhteiden ja kaupan osalta keskeistä on huomioida muuttunut toimintaympäristö, jonka seurauksena niin valtiot kuin yritykset joutuvat kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota poliittisiin ja geopolittisiin riskeihin. Aiemmin myönteisinä koetut riippuvuudet nähdään nyt myös riskeinä. Tärkeä lähtökohta taloussuhteille ja kaupalle on edelleen se, että avoimesta taloudesta riippuvaiselle Suomelle monenkeskiseen yhteistyöhön perustuva sääntöpohjainen maailmanjärjestys ja sen kehittäminen ovat välttämättömiä.

EU:n rooli Suomen kauppapolitiikan merkittävimpänä viitekehyksenä on tärkeä. Suomen tulee olla aktiivinen EU:n kauppapolitiikassa ja edistää sen vahvistamista. Suomalaisyrietykset hyötyvät merkittävästi EU:n kauppasopimusverkostosta, joka on maailman laajin. Valiokunta korostaa sopimusten voimaansaattamisen nopeuttamista sekä uusien sopimusten tavoittelun tärkeyttä. Pitää varmistaa, että tietoa vapaakauppasopimusten luomista mahdollisuuksista on helposti yritysten saatavilla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Transatlanttinen yhteistyö on sisällytetty selontekoon huomioiden Yhdysvaltojen merkittävyys Suomen kauppakumppanina. Tätä täytyy nyt tietysti katsoa myös tuoreimpien tulli- ja tariffipäätösten valossa. Valiokunta painottaa pyrkimyksiä indopasifisen alueen maiden kanssa neuvoteltaviin kauppasopimuksiin EU:n kahdenvälisinä tai alueellisina järjestelyinä.

Sääntöpohjaisuuden rinnalla on samanaikaisesti noteerattava maailmantalouden kasvaneet riskit ja vahvistettava Suomen kykyä vastata niihin. Suomen tulee hakea aktiivisesti monipuolisia taloudellisia kumppanuuksia ja hajautettuja toimintaketjuja viennin ja tuonnin edistämiseksi vaikeinkin aikoina. Tämä on keskeistä talouden lisäksi myös huoltovarmuuden, turvallisuuden ja kriisinkestävyysnäkökulmasta. Suomen ja suomalaisyritysten kannalta kriittiset toimintaketjut on pystyttävä säilyttämään katkeamattomina kaikissa olosuhteissa.

Kauppapolitiikassa on tärkeää huomioida myös ympäristövaikutukset. Valiokunta katsoo, että talous- ja luontoarvot eivät ole vastakkaisia vaan vastuullisuus voi olla yrityksille myyntivaltti ja jopa edellytys markkinoille pääsyyn. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjuminen globaalisti luo suuret puhtaan siirtymän markkinat, joista myös suomalaisyritykset voivat hyötyä.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät Suomen viennin edistämisen tehostamista. Ulkoasiainvaliokunta painottaa, että uudistuksessa on keskeistä huomioida pienten ja keskisuurten yritysten tarpeet ja varmistettava asiantunteva ja häiriötön tuki yrityksille kohdemaissa organisaatiomuutoksesta huolimatta.

Kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön ulkoasiainvaliokunta painottaa olevan olennainen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kestävän kehityksen edistäminen, köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen sekä sääntöpohjaisen järjestelmän vahvistaminen kehityspolitiikan keinoin ovat tärkeä osa ulkopolitiikkaa ja kansainvälistä yhteistyötä. Osallistuessaan globaalien ongelmien ratkaisuun Suomi samalla vahvistaa omaa ulkopoliittista ja taloudellista asemaansa ja kansainvälisiä vaikutusmahdollisuuksiaan.

EU ja sen jäsenmaat ovat yhdessä maailman suurin kehitysyhteistyön rahoittaja. Valiokunta toistaa pitkäaikaisen kantansa siitä, että Suomen on tärkeää tehostaa ja ajaa kehityspolitiikan tavoitteitaan vahvasti myös EU-tasolla tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Pohjoismailla on perinteisesti yhdessä ollut vahva rooli kehitysyhteistyössä esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoa, naisten oikeuksia sekä vammaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia edistävässä yhteistyössä.

Selonteossa todetaan Suomen kehitysyhteistyön painopisteen siirtyvän kahdenvälisistä, hallitusten välisistä maaohjelmista kotimaisten kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön. Tämä tarkoittaa, että maaohjelmia on aiempaa vähemmän. Valiokunta huomauttaa, että kumppanuusajattelu on tärkeää ja siksi kahdenvälisen suhteiden syventäminen esimerkiksi globaalin etelän kanssa on keskeisessä roolissa kauppaa ja kehityspolitiikan, samoin kuin ulkopolitiikan, tavoitteidemme näkökulmasta. Näin pystytään myös sitouttamaan globaalia etelää sääntöpohjaiseen järjestykseen, demokratiaan ja ihmisoikeuksien edistämiseen.

Valiokunnan mielestä on mahdollisuuksien mukaan vältettävä sitä, että äkillisillä muutoksilla kehitysyhteistyön määrässä tai kohdentumisessa heikennettäisiin esimerkiksi Suomen mahdollisuuksia tukea meneillään olevia, rauhaan ja vakauteen tähtääviä prosesseja taikka sorrettujen väestöryhmien vaikutusmahdollisuuksien puolesta tehtävää työtä. Kai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

kessa kehitysyhteistyössä tarvitaan läpinäkyvyyttä, jotta työn tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida.

Suomen kehitysyhteistyömäärärahoiden osalta selonteossa todettiin, että sitä tasoa sopeutetaan Suomen taloustilanteen mukaisesti. Suomi on historiallisesti ollut sitoutunut YK-suosituksen mukaiseen 0,7 prosentin bkt-tasoon, vaikka tavoitteeseen ei ole päästy. Pidemmällä tähtäimellä valiokunta painottaa pitävänsä tärkeänä, että suotuisamman talouskehityksen aikana Suomella on valmius kehitysrahoituksen tason tarkasteluun takaisinpäin pohjautuen edellä mainittuun YK-suositukseen. Valiokunta kiinnittää huomiota myös kansainvälisten suositusten mukaiseen tavoitehaarukkaan suunnata 0,15–0,2 prosenttia bkt:stä vähiten kehittyneille ja hauraille valtioille.

Yhdistämällä julkista ja yksityistä rahoitusta on mahdollista moninkertaistaa kestävä kehityksen kokonaisrahoitusta ja aikaansaada laajempia kehitysvaikutuksia. Valiokunta korostaa erityisesti kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten tärkeyttä huomioiden niiden käytettävissä olevan rahoituksen volyymin ja mahdollisuudet sen kasvattamiseen. Säännöllinen vuorovaikutus järjestöjen ja instituutioiden kanssa on tärkeää, samoin kuin proaktiivinen vaikuttaminen niiden päätöksentekoon ja hallintoelimiin. Euroopan tasolla on tärkeää aktiivinen osallistuminen unionin rakenteiden lisäksi Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin työhön.

Käsiteltävänä olevassa selonteossa painopiste on kauppapolitiikassa ja tavoitteeksi on asetettu Suomen kaupallistaloudellisten intressien tukeminen kehittyvillä markkinoilla. Taloussuhteiden tiivistäminen ja kauppavaihdon lisääminen tukevat myös kokonaisvaltaista kehityspolitiikkaa, kun rakennetaan kehittyvien maiden kanssa molemminpuoliseen hyötyyn ja kunnioitukseen perustuvia kumppanuuksia. Suomalaisyritysten osallistumismahdollisuuksien kasvattamiseksi selonteossa listataan useampia rahoitusinstrumentteja. Valiokunta korostaa Finnfundin, Finnveran ja Finnpartnershipin merkitystä suomalaiselle kestäväälle kehitykselle tukevalle yritystoiminnalle ja pitää tärkeänä niihin liittyvien uudistusten nopeaa toteuttamista säädösmuutoksien.

EU:n Global Gateway -strategia on yksi merkittävä väylä tarjota suomalaisillekin yrityksille uusia mahdollisuuksia hankkia rahoitusta kehittyvien maiden kasvaville markkinoille. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa todettiin strategian vaativan yritysten näkökulmasta vielä huomattavaa konkretisointia ja työstämistä todellisten hyötyjen saamiseksi.

Erityisesti hauraissa maissa toimintaympäristöön liittyvät suuret riskit voivat käytännössä asettaa yritystoiminnan harjoittamiselle hyvin korkean kynnyksen. On sektoreita, joilla yritysyhteistyön kautta ei juurikaan pystytä toteuttamaan kehitystä, esimerkiksi naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien vahvistaminen. Valiokunta korostaa lahjajamatoisen kehitysyhteistyörahoituksen tärkeyttä sektoreilla, joilla yksityisen sektorin kauppakumppanuuksiin perustuvat yhteistyömuodot eivät sitä voi korvata.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esitettiin huolta myös siitä, että ihmisarvoinen työ, Kansainvälisen työjärjestön sopimusten edistäminen sekä yritysten yhteiskuntavastuun edistäminen jäävät vähälle huomiolle. Myös työelämä- ja tasa-arvovaliokunta kiinnitti huomiota siihen, että työelämään liittyvät näkökohdat olisivat voineet olla voimakkaammin esillä.

Valiokunta korostaa suomalaisten kansalaisjärjestöjen tekemän kehitysyhteistyön merkittävää roolia. Siinä tarvitaan myös yhteistyötä kansalaisjärjestöjen ja yritysten välillä, kun ne toimivat kehitysmaissa. On tärkeää, että valtioneuvosto etsii foorumeja ja tapoja tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

män yhteistyön, samoin kuin Suomessa asuvien maahanmuuttajien kanssa tehtävän työn, tiivistämiseksi.

YK-järjestöjen tärkeyttä on korostettu selonteossa aivan oikein, ja sitä valiokunta pitää myönteisenä. Lopuksi valiokunta korostaa kehitysyhteistyön tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arvioinnin ja seurannan keskeisyyttä. Kaikkea kehitysrahoitusta ja sen onnistuneisuutta suhteessa kestäväen kehityksen tavoitteisiin tulee arvioida johdonmukaisin ja avoimin prosessein.

Valiokunta esittää, että valtioneuvosto ottaa huomioon tässä mietinnössä esitetyt havainnot ja antaa asiassa selvityksen ulkoasiainvaliokunnalle ennen kuluva vaalikauden päättymistä. Yhdensuuntaisesta työstä huolimatta mietintöön jätettiin yksi vastalause. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia valiokunnan puheenjohtajalle. — Sitten mennään ryhmäpuheenvuoroihin. Kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenvuoron käyttää edustaja Kaunisto.

14.12 Ville Kaunisto kok (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomi on sitoutunut kansainväliseen yhteistyöhön, sääntöpohjaiseen maailmanjärjestykseen ja kestäväan kehitykseen. Näiden arvojen puolustaminen on yhä tärkeämpää kiristyneessä geopolitiisessa tilanteessa. Suomen turvallisuus ja hyvinvointi rakentuvat aktiivisen kansainvälisen yhteistyön varaan, ja meidän on huolehdittava, että kansainvälisiä sopimuksia, ihmisoikeuksia ja demokraattisia periaatteita kunnioitetaan johdonmukaisesti. Siksi seisomme vankkumattomana Ukrainan tukena maan taistellessa vapaan maailman ja vapaan maailman periaatteiden puolesta.

Tänä päivänä monelle näyttää siltä, että Yhdysvallat on päättänyt hylätä 80 vuotta heidän johdolla tehdyn työn kansainvälisen monenkeskisen yhteistyön suhteen, työn, jossa yhteisessä rintamassa olleet maat ovat voineet nauttia kasvavan talouden ja kaupan tuomasta hyvinvoinnista ja rauhasta. Maltillisesti sanottuna tilanne on äärimmäisen haastava etenkin Suomen kaltaiselle pienelle vientivetoiselle maalle, joka jakaa yli 1 300 kilometriä rajaa aggressiivisen Venäjän kanssa.

Meillä on kaksi vaihtoehtoa. Ensinnäkin meidän on tehtävä töitä transatlanttisen suhteen eteen ja osoitettava Yhdysvalloille tuomamme lisäarvo. Hyvässä kaupassa aina molemmat osapuolet hyötyvät. Toisaalta Suomen on oltava vahvempi myös ilman Yhdysvaltoja — myytävä osaamistamme, rakennettava uusia kauppasuhteita, oltava ketterä ja ennakkoluuloton. Meidän on vaikutettava siihen, mihin voimme: Suomen ja Euroopan menestykseen. Nämä kaksi toimintamallia eivät sulje toisiaan pois vaan vahvistavat toisiaan ja rakentavat uutta. Tämä kriisi voi muodostua meille mahdollisuudeksi, niin vaikealta kuin se tänään tuntuukin.

Arvoisa rouva puhemies! Tähän kaikkeen kytkeytyy myös hallituksen tavoite ja työ julkisen talouden vakaudesta. Ilman sitä me emme voi olla niin vaikuttava pelaaja kuin toivomme. Samalla myös mahdollistamme kasvutoimet, joilla voimme taata suomalaisten yritysten menestymisen ja viennin veturina olemisen. Jos me emme tarjoa yrityksillemme mahdollisuutta tavoitella suurempaa, mitä me sitten teemme täällä puhumassa kansainvälisestä kaupasta? Me haluamme olla pelaaja, emme pelikenttä.

Kansainväliset taloussuhteet ja kehitysyhteistyö ovat yhä tärkeämpiä muuttuvassa geopolitiisessa ja geotaloudellisessa ympäristössä. Maailmanpoliittiset jännitteet, talouden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

riskit ja nousevien talouksien vaikutus edellyttävät Suomelta ja EU:lta strategista vaikuttamista ja selkeitä tavoitteita. Kiina laajentaa vaikutusvaltaansa rahalla, Venäjä Wagnerilla ja aseilla. Jos meidän strategiamme on ylhäältä alas annettu almu, me emme ikinä tule saamaan uusia kumppaneita ja menestyviä ystäviä kehitysyhteistyön kautta, vaan tulemme kantamaan eurooppalaista kolonialismin viittaa hartioillamme almuja jaellen.

Arvoisa puhemies! Tässä ajassa Suomen toimijuudelle on tilausta. Kehityspolitiikan on edistettävä kestävää talouskasvua, vakautta, demokratiaa, tasa-arvoa ja ympäristön kestävyyttä. Kehitysyhteistyöllä voimme vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia, koulutusta ja ilmastonmuutoksen torjuntaa. Nämä kaikki ovat keskeisiä globaalille turvallisuudelle. Kauppa- ja kehityspolitiikan yhdistäminen luo innovaatioita ja vastuullisia investointeja, joista hyötyvät sekä ympäristö että paikalliset yhteisöt. Samalla Suomen on vahvistettava kauppasuhteita ja tuettava yritystemme kansainvälistymistä.

Suomi on pieni mutta vaikutusvaltainen toimija. Tiivistämällä yhteistyötä kumppanimaiden, järjestöjen ja yritysten kanssa voimme rakentaa vakaampaa, kestävämpää ja oikeudenmukaista maailmaa. Meidän on oltava ennakoivia ja rohkeita puolustaessamme sääntöpohjaista järjestelmää, demokratiaa ja ihmisoikeuksia. Tämä kaikki nivoutuu kykyymme ja sitoutumiseemme tukea Ukrainaa. Suomi ei vain sopeudu muutoksiin, me vaikutamme niihin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi perussuomalaisten eduskuntaryhmä, edustaja Antikainen.

14.16 Sanna Antikainen ps (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko tuo tervetulleen ja kauan kaivatun suunnanmuutoksen Suomen kehityspolitiikkaan. Vihdoin meillä on hallitus, joka ymmärtää, että kehitysapua ei voida jakaa vastikkeettomasti ilman velvoitteita. Aiemmin kehitysapua jaettiin ilman selkeitä ehtoja tai vastavuoroisuutta, mikä ei ollut kestävää. Nyt kehityspolitiikka on yhdistetty kiinteämmin kauppaan, mikä tuo mukanaan uuden, vastuullisemman lähestymistavan. Kehitysyhteistyön tulee ennen kaikkea tukea kehittyvien maiden omavastuullisuutta ja taloudellista riippumattomuutta. Tämä on paitsi Suomen myös avun kohteena olevien maiden etu.

Kuten ulkoasiainvaliokunta mietinnössään toteaa, hallitus tarkastelee ulkosuhteita aiempaa strategisemmin ja kokonaisvaltaisemmin ottaen huomioon kansainvälisen toimintaympäristön nopeat muutokset. Maailmantalouden kasvavat riskit tuovat mukanaan sekä haasteita että mahdollisuuksia vahvistaa Suomen taloudellista kestävyyttä. Kansainvälisen sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän tukemisen ohella meidän on varmistettava, että Suomi kykenee vastaamaan muutoksiin ja turvaamaan elintärkeät toimintaketjunsä kaikissa tilanteissa. Perussuomalaisten mielestä on tärkeää, että Suomi etsii aktiivisesti monipuolisia taloudellisia kumppanuuksia ja hajautettuja toimitusketjuja, jotka edistävät vientiä, tuontia ja huoltovarmuutta. Tämä ei ole pelkästään taloudellinen kysymys, se on myös turvallisuutemme ja kriisinkestävyysperusta.

Arvoisa rouva puhemies! Kehittyvät maat ovat yhä enenevässä määrin siirtymässä avun saajista tasavertaisiksi kauppakumppaneiksi, ja Suomi haluaa vastata tähän muutokseen. Investoimme aloille, joissa meillä on vahvaa erityisosaamista, jotta voimme tarjota kumppanimaille todellisia mahdollisuuksia kasvuun ja kehitykseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Suomen taloustilanne on haastava, ja hallitus on joutunut tekemään vaikeita mutta välttämättömiä sopeutustoimia. Yksi näistä on kehitysyhteistyövarojen uudelleenkohdentaminen, sillä resurssit on käytettävä mahdollisimman vaikuttavasti. Vaikka määrärahoja vähennetään asteittain, panostamme entistä enemmän strategiaan kumppanuuksiin ja kohdennettuun tukeen erityisesti kansalaisjärjestöjen kautta, joissa apu tavoittaa tehokkaasti niitä, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Erityinen painopiste on Ukrainan tukemisessa. Ukraina taistelee paitsi oman vapautensa myös koko Euroopan vakauden puolesta. Suomen tuki ulottuu laajasti taloudelliseen ja poliittiseen apuun, humanitaariseen tukeen sekä jälleenrakennukseen. Me autamme Ukrainaa pysymään pystyssä nyt ja rakentamaan vahvempaa tulevaisuutta. Suomi jatkaa aktiivista työtään terveydenhuollon ja koulutuksen kehittämiseksi kehittyvissä maissa edistämällä hyvinvointia ja tasa-arvoa. Kehitysyhteistyövarojen tulee kohdistua hankkeisiin, jotka parantavat ihmisten elinolosuhteita konkreettisesti ja mitattavasti. Perussuomalaiset ovat johdonmukaisesti ajaneet vastuullista linjaa, jossa apu sidotaan vastavuoroisuuteen ja sen tehokkaaseen hyödyntämiseen. Kehitysyhteistyön tulee tuottaa mitattavia hyötyjä eikä olla pelkkää varojen jakamista.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen antama tuki kehittyville maille ei ole itsestäänselvyys, vaan se kytketään kansainvälisen sääntöperustaisen järjestyksen vahvistamiseen sekä esimerkiksi palautettavien kansalaisten vastaanottamiseen lähtömaissaan. Meidän tulee varmistaa, että yhteistyö hyödyttää aidosti molempia osapuolia ja tukee yhteisiä tavoitteita. Tulevaisuudessa Suomi keskittyy kehittämään kauppasuhteita, jotka tuovat vaurautta ja hyvinvointia sekä meille että kumppanimaille.

Nyt hallitus on tuonut pöytään järkevän ja vastuullisen linjan, jossa apu on sidottu vastavuoroisuuteen ja rehelliseen arviointiin siitä, miten kehitysmaat pystyvät hyödyntämään apua parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä suunta on kestävämpi, reilumpi ja ennen kaikkea vaikuttavampi tapa toteuttaa kehityspolitiikkaa. Me perussuomalaiset uskomme, että vahvalla osaamisellamme, kestävillä investoinneilla ja rehellisellä yhteistyöllä voimme rakentaa tasavertaisia ja hyödyllisiä suhteita, jotka kantavat pitkälle tulevaisuuteen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä, edustaja Skinnari.

14.22 Ville Skinnari sd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Kansainväliset taloussuhteet ja kehitysyhteistyö ovat keskeinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Ne ovat ulkopoliittisia vaikutuskanavia ja samanaikaisesti kytkeytyvät kansainväliseen vakauteen ja turvallisuuteen. Kansainväliset taloussuhteet ja kehitysyhteistyö luovat kahdenvälistä ja monenkeskistä yhteistyötä, vahvistavat Suomen ulkopoliittista pääomaa. Samalla se kytkee Suomen kansainväliseen vakauteen ja turvallisuuteen sekä mahdollistaa Suomen talouskasvun.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan sanaparista ulkopoliitiikan tekemisen tarve ei ole turvallisuustilanteen muuttuessa kadonnut minnekään vaan päinvastoin. Kansainväliset taloussuhteet ja kehitysyhteistyö ovat osoitus monenkeskisen järjestelmän kestävydestä ajassa, jossa kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää, demokratiaa ja ihmisoikeuksia kyseenalaistetaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Kansainvälisissä taloussuhteissa ja kehitysyhteistyössä on pyrittävä pitkäaikaisiin linjauksiin ja etenkin ennustettavuuteen. Näin tehdään Suomen globaalia vaikuttavuutta ja kehitysapua tekevien järjestöjen toiminnan jatkuvuutta. Samalla voidaan luoda luottamusta Suomen sitoutumisesta kehitysyhteistyöhön.

Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan lisäksi maailma on täynnä sotia ja kriisejä, epävakautta, köyhyyttä ja eriarvoisuutta. Kansakuntien perustavanlaatuisia, rajat ylittäviä uhkia ovat ilmastonmuutos ja luontokato. Samaan aikaan rahaa on maailmassa enemmän kuin koskaan, mutta miten se jakautuu?

Arvoisa puhemies! Kansainvälisiin taloussuhteisiin ja kehitysyhteistyöhön perustuvilla kumppanuuksilla vahvistetaan kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää. Sitä maailma tarvitsee juuri nyt. Suomen tulee olla kansainvälisissä taloussuhteissa ja kehitysyhteistyössä globaali toimija. Jotta voimme torjua ilmastonmuutoksen kaltaisia merkittäviä rajat ylittäviä uhkia tai oli kyse sitten kansainvälisestä rauhasta tai vakaudesta, tarvitsemme yhteistyötä ja vuoropuhelua muun muassa Kiinan ja muiden BRICS-maiden kanssa — Afrikan, Keski-Aasian, Etelä-Amerikan merkitys tulee kasvamaan.

Suomen kehityspolitiikan keskeisinä päämäärinä tulee edelleen olla köyhyyden poistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen sekä YK:n Agenda 2030:n, kestävä kehityksen ohjelman, toteuttaminen ja ihmisoikeuksien tukeminen. Se edellyttää aitoa yhteistyötä yksityisen sektorin sitoutumisesta. Tämä ei sivuuta julkista kehitysapua vaan täydentää perinteistä lahjामuotoista kehitysapua. Suomalaiset yritykset tuleekin saattaa vahvemmin mukaan kehitysyhteistyösektorin hankkeisiin. Taloudellinen turvallisuus edellyttää monipuolisia kumppanuuksia haavoittuvuuksien vähentämiseksi. Miten, arvoisa hallitus, te tulette tätä tavoitetta edistämään? Tarvitaan konkreettisia ratkaisuja nopeasti. Meillä ei ole aikaa odottaa. Team Finland -uudistus on kestänyt liian kauan. EU:n Global Gateway ei saa jäädä suunnitteluksi. Tuloksia pitää saada aikaan.

De nordiska ländernas långsiktiga arbete för globala lösningar måste fortsätta. Vårt exempel behövs nu mer än någonsin.

On selvää, että kehitysyhteistyösektorilla toimivien yritysten tulee noudattaa ihmisoikeuksia ja huomioida ympäristövaikutukset. Tätä vastuuta ei poista se, että investoinnit toteutetaan kehittyvissä maissa. Työelämän perusoikeuksia ja ihmisarvoisen työn merkitystä osana kansainvälisiä taloussuhteita ja kehitysyhteistyötä on edistettävä. Ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaisesti työelämä, parempi sellainen, ja riittävä toimeentulo vahvistavat ihmisten hyvinvointia.

Arvoisa puhemies! Kehitysyhteistyöllä ja kaupallistaloudellisilla suhteilla luodaan ulkopoliittista pääomaa sekä Suomen talouden kansainvälistä kasvua. Molempia Suomi tarvitsee ollakseen globaalissa maailmassa kokoaan suurempi ja kasvattaakseen kansainvälisen kaupan kakkua ja menestyäkseen esimerkiksi YK:n turvallisuusneuvostokampanjassa. Miksi te, arvoisa hallitus, syötte tätä kakkua ettekä kasvata sitä? Lyhytnäköiset leikkaukset eivät tue Suomen kasvua vaan päinvastoin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi keskustan eduskuntaryhmä, edustaja Savola.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

14.28 **Mikko Savola kesk** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Selonteosta laaditun mietinnön jälkeen maailmanpolitiikan ja -talouden mannerlaatat ovat olleet voimakkaassa muutoksessa. Tämä taitaa olla nyt liiankin totuttu asiointi. Toimintaympäristöä on nopeasti muuttanut Yhdysvaltojen Venäjän kanssa käynnistämä neuvottelu Ukrainan tulevaisuudesta, Yhdysvaltojen erkaantuminen monenkeskisestä sääntöpohjaisesta järjestelmästä sekä Trumpin tullit — tai maasta riippuen vähintään niillä uhkailu. Kaikki vaikuttaa kaikkeen. Kauppa- ja kehityspolitiikka on myös turvallisuuspolitiikkaa.

Euroopan nojattessa valtioiden itsemääräämisoikeuden, alueellisen koskemattomuuden, kansainvälisen oikeuden ja vapaan kaupan varaan Trumpin hallintoa ohjaa suurvallan taloudellinen valtapolitiikka. Keskustelun kohteina ovat tähän mennessä olleet niin Ukrainan mineraalit, Grönlanti, Gazan tulevaisuus, Panaman kanava kuin tuontitullien asettaminen liittolaismaille. Pienten valtioiden kannalta voimakkaimpien valta ja suurvaltojen etupiirijattelu on vaarallista. Trumpin hallinnon toimilla on myös suora yhteys maailman kauppa- ja kehityspolitiikkaan. Yhdysvaltojen asettamat tuontitullit heikentävät maailmantaloutta ja vaikuttavat globaalien toimitusketjujen toimintaan.

Yhdysvaltojen väliaikainen kehitysavun keskeyttäminen ja eroaminen Maailman terveysjärjestö WHO:sta olivat kielteisiä uutisia kehityksen kannalta. Seurauksista kärsivät paitsi apua tarvitsevat ihmiset, pidemmässä liemessä myös siirtolaispaineen vastaanottavat maat, erityisesti me Euroopassa, joko suoraan tai välineellistetyn maahanmuuton kautta.

Arvoisa rouva puhemies! Toimiva transatlanttinen talous-, turvallisuus- ja kehityskumppanuus on tärkeässä roolissa maailman vakaan kehityksen kannalta. Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välinen kauppa muodostaa lähes kolmanneksen globaalista bkt:stä ja työllistää miljoonia ihmisiä molemmiin puoliin Atlanttia. Talous, turvallisuus ja kehitys kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa. Mikäli Euroopan unioni ja Yhdysvallat eivät kykene rakentamaan yhteistyöhön, tyhjiön täyttävät muut, kuten Kiina ja Venäjä. Se ei ole Euroopan etu, eikä se ole Yhdysvaltojen etu, eikä se ole keskinäisen turvallisuuden etu, eikä myöskään kehitysmaiden etu. Railoa Euroopan ja Yhdysvaltojen välillä on pyrittävä kuromaan umpeen kestäviin arvoihin luottaen.

Maailmanpolitiikan jännitteet, kauppapolitiikan kiistat ja toimintaympäristön epävakaus heijastuvat suoraan Suomeen. Suomi on turvallisuuspoliittisesti etulinjan maa ja vientivetoisena kansantaloutena vahvasti riippuvainen kansainvälisestä kaupasta. Esimerkiksi kemianteollisuus, joka on Suomen toiseksi suurin vientiala, on arvioinut, että Trumpin tullit leikkaisivat viennistä Yhdysvaltoihin yli 300 miljoonaa euroa vuositasona.

Suomen on aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti avattava Suomen vientiteollisuudelle mahdollisuuksia uusilla kasvavilla markkinoilla. Keskusta esittää, että Suomen vientimahdollisuuksiin ja uhkakuihin liittyen ulkomaankauppa- ja kehitysministeri toisi eduskuntaan päivitetyn katsauksen Suomen kansainvälisistä taloussuhteista muuttuneessa toimintaympäristössä.

Arvoisa puhemies! Kehityspolitiikka on tärkeä osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kun edistämme koulutusta, ruokaturvaa, terveydenhuoltoa ja demokratiaa kehittyvissä maissa, vähennämme köyhyyttä ja epävakautta, jotka taas voivat johtaa konflikteihin, hallitsemattomaan muuttoliikkeeseen ja globaaleihin kriiseihin.

Toimimalla ennakoivasti, rakentavasti ja omiin vahvuuksiin nojautuen Suomi vahvistaa taloussuhteitaan ja rakentaa kestävämpää maailmaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi vihreä eduskuntaryhmä ja edustaja Hyrkkö.

14.33 **Saara Hyrkkö vihr** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskokaa tai älkää, maailmalta kuuluu hyviäkin uutisia. Viime vuosikymmenten aikana on saavutettu hienoja tuloksia inhimillisen kehityksen saralla. Absoluuttinen köyhyys ja lapsikuolleisuus ovat romahtaneet. Yhä useampi lapsi ja erityisesti tyttö on päässyt kouluun. Maailma ei ole valmis, mutta olemme tehneet jotain oikein.

Ikävä kyllä kaikki uutiset eivät ole hyviä. Vaarana on, että vuosikymmenten työn tulokset tuhotaan silmänräpäyksessä. Yhdysvalloissa uusi johto käynnistää kauppasotaa tärkeimpiä kumppaneitaan vastaan ja ampuu ammottavaa aukkoa maailman kehitysrahoitukseen. Vaikutukset ovat musertavia. Kamppailu hiv:tä, malariaa, tuberkuloosia, poliota ja ebolaa vastaan kompuroi tai loppuu. Miljoonat aliravitut lapset menettävät tarvitsemansa avun. Etelä-Afrikassa viedään rahoitus raiskauksen uhrien auttamiselta, Kongossa neljännesmiljoona pakolaista jää ilman vettä, Ugandassa ja Keniassa kouluja suljetaan ja kokonaisten sukupolvien tulevaisuus on vaakalaudalla. Samaan aikaan Yhdysvaltain pönkittäjä Israel on katkaissut sähkön ja humanitäärisen avun Gazasta. Unicef raportoi, että vastasyntyneitä on alkanut kuolla kylmyyteen. Täytyy olla sydämeltään kylmä, jos kykenee katsomaan tätä kaikkea läpi sormien.

Yhdysvaltain uusi linja tekee pahaa jälkeä myös YK-järjestelmän kulisseissa. Kun yksi suurimmista rahoittajista levittää surutta disinformaatiota ja painostaa järjestöjä, seuraukset ovat arvaamattomia. Mikäli meistä ei ole vastavoimaksi tälle kehitykselle, Trumpin holtittomat oligarkit kirjoittavat YK:n ja kansainvälisen järjestelmän pelisäännöt ja asialistat uuteen uskoon.

Arvoisa puhemies! Onko meistä vastavoimaksi? Syytä olisi. Jos ei muuten, niin oman turvallisuutemme tähden. Ei ole Euroopan etu, jos meitä ympäröi epävakaiden maiden ja konfliktien vyöhyke. Kun Yhdysvallat rymistelee ulos maailmanpolitiikan näyttämöltä, olennainen kysymys kuuluu: täytämmekö me jäljelle jäävän tyhjiön vai täyttääkö sen joku muu?

Arvoisa puhemies! Me seuraamme silmä kovana rintamalinjoja Ukrainassa ja toivomme Ukrainalle menestystä. Samaan aikaan meiltä jää huomaamatta monta muuta rintamaa, joissa häviämme koko ajan. Kutistamme läsnäoloamme ja vaikutusvaltaamme maailmalla aikana, jolloin sitä tarvittaisiin enemmän kuin koskaan. Suorastaan raivaamme tilaa voimapolitiikan pelureille. Kysyn teiltä, jotka tässäkin salissa olette kannattaneet kehitysyhteistyöstä leikkaamista: sitäkö todella haluatte, että ajamme yhä useammat maailman maat Kiinan ja Venäjän syliin? Yhdysvallat kutistakoot itsensä suurvallasta pienvallaksi, mutta ei meidän Euroopassa kannata tehdä samaa virhettä.

Arvoisa puhemies! Arvoisa hallitus! Tarkastellaan hiukan teidän kehityspoliittista linjaanne tämän kaiken valossa. [Oikealta: Se on hyvä!] Jätte historiaan massiivisista leikkauksista kehitysyhteistyöhön. Sen sijaan, että kasvattaisitte kädenjälkeämme vakaamman maailman puolesta, leikkaatte irti koko käden. Selonteossa maalaatte kuvan kehitysyhteistyöstä viennin pönkittäjänä. Se on kapea ja puutteellinen näkökulma. Ei kaupan ja kehityksen lähentymisen ideana ole alistaa kehityspoliittikkaa viennin välineeksi, vaan varmistaa politiikan johdonmukaisuus — että myös kauppapolitiikkamme toimii kehityksen ajurina.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Arvoisa puhemies! Kun maailma ympärillä synkistyy, Suomi ja Eurooppa voivat toimia majakkana. Ulkoasiainvaliokunnan mietintö on minusta hyvä alku. Ei ole mitenkään yhdentekevää, että tällaisena aikana — erimielisyyksistämme huolimatta — löydämme laajan yhteisymmärryksen sitoutumisesta 0,7:n tavoitteeseen, YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin ja köyhyyden poistamiseen. Vihreille on tärkeää myös se, että mietinnössä tunnustetaan ilmastokriisin ja luontokadon vaikutus konfliktien syntymiseen ja pitkittymiseen ja painotetaan ilmasto- ja ympäristörahoituksen merkitystä sekä tarvetta huolehtia lasten koulutuksesta kaikissa olosuhteissa.

Liksom utrikesutskottet anser vi att det är väldigt viktigt att Finland fortsätter sin långsiktiga mänskiorättspolitiska linje bland annat för att främja och försvara rättigheterna för kvinnor, flickor, personer med funktionsnedsättning, könsminoriteter och sexuella minoriteter samt andra personer i en särskilt utsatt ställning.

Sanat eivät kuitenkaan riitä, jos teot puhuvat niitä vastaan. Näiden linjausten tulee ohjata hallituksen tulevia kehityspoliittisia päätöksiä.

Arvoisa puhemies! Lopuksi. Kun joku elvytetään kuoleman porteilta takaisin elävien kirjoihin, on helppo hahmottaa elämää pelastavan avun välttämättömyys. Monimutkaisempaa, mutta inhimillisempää, kustannustehokkaampaa ja kestävämpää on estää luisuminen kuoleman porteille. Sitä on kehitysyhteistyö. Se on työtä köyhyyden ja lapsikuolleisuuden vähentämiseksi, työtä yhteiskuntien saamiseksi jaloilleen, työtä näköalojen luomiseksi nuorille, työtä tyttöjen ja naisten oikeuksien vahvistamiseksi, työtä puhtaan veden ja terveydenhuollon turvaamiseksi, työtä rauhan, vakauden ja vapauden puolesta. Kuten sosiaali- ja terveystalouksissa, [Puhemies koputtaa] myös ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ennaltaehkäisyllä rakennetaan kestävimmat tulokset ja saavutetaan suurimmat säästöt. Joskus kannattaa panostaa satanen tänään, jotta voi säästää tonnin tai miljoonan ensi viikolla.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi vasemmistoliiton puheenvuoron tulee pitämään edustaja Lohikoski.

14.38 Pia Lohikoski vas (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä ajassa, jossa maailman rikkain mies lopettaa äkkiväärillä toimilla USA:n merkittävän avun maailman köyhimmille lapsille ja jossa kansanmurha ja nälännytykset Gazassa yhä jatkuu, olisi edes Suomen tehtävä hyvää kehityspolitiikkaa. Vasemmistoliiton mielestä Orpon hallitus on viemässä Suomen kehityspolitiikkaa väärään, vastuuttomaan ja lyhytnäköiseen suuntaan.

Ensimmäistä kertaa historiassa Suomen kehityspolitiikan päämääränä ei ole köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, vaan kauppa on kiilannut kehitysyhteistyön edelle. Painotus on Suomen viennin ja suomalaisten yritysten mahdollisuuksien edistämässä, ja kehitysyhteistyön rahoitusta on lähdetty ohjaamaan Suomen omaksi hyödyksi. Kansainvälisten velvoitteiden mukaiset kehityspolitiikan päämäärät ja tavoitteet puuttuvat kokonaan. Selonteon ohjaavuus ja sääntöperusteisuus on heikkoa. Tämä muutos on merkittävä.

Orpon hallitus leikkaa kehitysyhteistyön rahoitusta radikaalisti aikana, jossa pandemian jäljet, ilmastokriisin kiihtyminen ja geopoliittiset jännitteet lisäävät köyhyyttä ja epävakautta ympäri maailmaa. Nämä leikkaukset syövät myös Suomen arvostusta ja Suomen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

vaikutusmahdollisuuksia kansainvälisissä instituutioissa ja kansainvälisessä politiikassa. Jäämme muista Pohjoismaista jälkeen.

Suomi on aiemmin pitänyt vahvasti esillä demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota, mutta nyt ne ovat taka-alalla [Oikealta: Eikä ole!] eivätkä Suomen kehityspolitiikan varsinaisina tavoitteina. Inhimillisten työolojen ja riittävän toimeentulon takaamista ei myöskään huomioida.

Vaikka koulutus on yksi selonteon painopisteistä, tulee kehitysyhteistyömäärärahojen leikkaamisella olemaan valtava vaikutus myös koulutussektoriin. Suomen panostukset koulutuksen tukemiseen pienentyvät rajusti, sillä koulutukseen kohdistuvaa kehitysyhteistyötä leikataan peräti 30 prosenttia vuoden 2023 tasosta.

Lisäksi itse avun saaminen on ehdollistettu. Kehitysavun vastaanottajamaille esitetään ehtoja, kuten se, että valtioiden on vastaanotettava omia kansalaisiaan.

Suomen kehityspolitiikan tulevaisuuden kannalta pidän huolestuttavana sitä, että ulkoasiainvaliokunnan mietinnössä ei kritisoida näitä selonteon merkittäviä puutteita. Vasemmistoliitto oli ainoa puolue — ainoa puolue — joka jätti vastalauseen selonteon mietintöön. [Perussuomalaisten ryhmästä: Sen uskomme!]

Arvoisa puhemies! Vasemmistoliiton mielestä hallituksen pitää perua massiiviset leikkaukset kehitysyhteistyöhön. [Sanna Antikainen: Ei peruunnu!] Mielestämme Suomen kehityspolitiikan päämäärinä pitäisi edelleen olla Suomen kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen sekä kestävä kehitys ja ihmisoikeuksien vahvistaminen. Kauppapoliittisilla toimillakin on oltava kestävä kehitykseen pohjautuvia tavoitteita ja seurantaa, ja niissä on huomioitava kehittyvien maiden epätasa-arvoinen asema.

Suomen tavoitteena on edelleen oltava se, että 0,7 prosenttia bruttokansantulosta kohdennetaan kehitysyhteistyöhön ja 0,2 prosenttia kohdennetaan vähiten kehittyneiden LDC-maiden kanssa tehtävään yhteistyöhön ja apuun. Lisäksi 85 prosentin tuetuista toimista tulee edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa. Myös humanitaarisen avun osuus kehitysyhteistyöstä on turvattava jatkossa. Suomen on kannettava reilusti oma osansa globaalista kestävästä kehityksestä.

Arvoisa puhemies! Vasemmistoliiton mielestä Suomen pitää liittyä Ukrainan jälleenrakentamisen tasa-arvo- ja inklusiivisuusliittoumaan, joka perustettiin Ukrainan jälleenrakennuskonferenssissa kesäkuussa 24. Suomen on noudatettava ehdottoman palautuskiellon periaatetta kaikissa tilanteissa: ketään ei saa palauttaa alueelle, jossa häntä uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, vaino tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu.

Suomen kaltaisen hyvinvoivan ja vahvan maan tulee auttaa kehittyviä maita ilmastokriisiin sopeutumisessa. Kehittyvät maat elävät jo nyt ilmastokriisin keskellä.

Lopuksi: Ilmaston kuumenemisen hillintä on tärkeää, mutta ilmaston sopeutuminen on monilla alueilla aivan elinehto. Globaali ympäristökriisi on polttavin kestävä kehityksen este, ja sen eteneminen täytyy pysäyttää, jos halutaan tehdä vaikuttavaa kehityspolitiikkaa. On lisäksi tärkeää, että Suomi osallistuu pitkäjänteisesti globaalin oppimisen kriisin ratkaisemiseen.

Arvoisa puhemies! Ehdotan, että eduskunta hyväksyy vastalauseeseen sisältyvän kannanoton.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi ruotsalainen eduskuntaryhmä, edustaja Ollikainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

14.44 **Mikko Ollikainen r** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomi pyrkii jatkossa tarkastelemaan kansainvälisiä suhteitaan entistä strategisemmin ja kokonaisvaltaisemmin, kohdentamaan toimenpiteitä selkeämmin ja huomioimaan entistä paremmin nopeatkin muutokset toimintaympäristössämme. Tämä on tarkoitus tehdä perusarvoihimme perustuvista pitkän aikavälin tavoitteistamme tinkimättä.

Kestävän kehityksen edistäminen, köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen sekä sääntöpohjaisen monenkeskisen järjestelmän vahvistaminen kehityspolitiikan avulla ovat tärkeässä roolissa maamme ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Ruotsalainen eduskuntaryhmä yhtyy ajatukseen siitä, että painopisteenä tulee olla naisten ja tyttöjen aseman vahvistaminen, koulutus ja ympäristötyö.

Finland har under årtionden haft en trovärdig roll som försvarare av jämställdhet och i enlighet med EU ska 85 procent av nya utvecklingsprojekt främja jämställdhet. Likaså är vi trovärdiga i utbildningsfrågor. Finländska företag har för sin del kompetens särskilt inom hållbart skogsbruk, vattenförvaltning och livsmedelssäkerhet, vilket också skapar en god grund för internationell handel inom dessa branscher. För SFP är det klart att vi ska hålla fast vid våra klimatmål. Det här är viktigt för många företag som ser att det just här finns en tillväxtpotential.

Medborgarsamhällets roll kan inte betonas nog. Organisationerna och utvecklingspolitiken behöver kontinuitet och målsättningen ska vara att utrota fattigdom, minska på ojämlikhet, en hållbar utveckling och att stärka mänskliga rättigheter. Det humanitära biståndet ska vara opartiskt och självständigt. Humanitär rätt ska skyddas och hjälp måste ges vid rätt tidpunkt och vara tillgänglig.

Emme myöskään voi sulkea silmiämme siltä, että kun monet länsimaat kehitysyhteistyömäärärahojaan pienentämällä vähentävät läsnäoloaan esimerkiksi Afrikassa, Venäjän ja Kiinan kaltaiset maat täyttävät länsimaiden jättämän tyhjiön. Siksi pitkän aikavälin — pitkän aikavälin — tavoitteemme tulee olla se, että kehitysyhteistyömäärärahojemme osuuden tulisi olla 0,7 prosenttia bkt:stä. Meidän on kannettava globaali vastuumme, ja myös meitä siihen tarvitaan.

Ukrainan tuleva jälleenrakennus näkyy maamme kehitysyhteistyömäärärahoissa vielä pitkään. Suomen on oltava niiden maiden joukossa, jotka tukevat Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista. Suomen tulee humanitääriseen avun lisäksi tukea Ukrainaa myös sotilaallisesti ja siviilikriisinhallinnan keinoin. Tuen tarve on pitkäaikainen, ja Suomen tuen on oltava järkkymätöntä.

Ärade fru talman! I handelspolitiken måste vi stå upp för ett regelbaserat frihandelssystem. Genom handel kan vi skapa utveckling som i sin tur kan bygga grunden för välfärd. Nära handelsrelationer stöder också utvecklingspolitiken med en målsättning att bygga partnerskap som baserar sig på respekt för varandra och nytta för båda parterna.

Svenska riksdagsgruppen vill att Finland har mångsidiga ekonomiska relationer för att främja import och export av olika slag, och vi oroar oss för utvecklingen av nya handelstullar. Våra företag måste ges verktyg och förutsättningar att idka internationell handel även då det finns farhågor i den internationella omgivningen. Stödtjänsterna för främjande av export som vi erbjuder våra företag måste kunna reagera på störningar i omvärlden, så

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

att våra företag ska kunna verka oavbrutet oberoende om de är små, medelstora eller stora företag.

EU on maailman avoimin markkina-alue kehittyville maille. Tämä on myönteistä, ja Suomen on jatkossakin oltava aktiivinen toimija EU:n kauppapolitiikassa. Myös YK:n puitteissa tehtävää yhteistyötä ja YK:n alaisen järjestöjen pitkäaikaista rahoitusta on vaalittava. Se on ratkaisevan tärkeää eri puolilla maailmaa, mutta se lisää myös Suomen vaikutusvaltaa. Ruotsalainen eduskuntaryhmä haluaa myös korostaa vahvan pohjoismaisen yhteistyön merkitystä. Pohjoismailla on yhteiset arvot, jotka tukevat muun muassa demokratiaa, läpinäkyvyyttä, sääntöpohjaisia järjestelmiä, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa.

Ja vielä lopuksi, arvoisa rouva puhemies! Meillä on monia hyviä tavoitteita Suomen kansainvälisessä talouspolitiikassa ja kehitysyhteistyössä. Erityisesti tässä nopeasti muuttuvassa maailmassa on tärkeää, [Puhemies koputtaa] että pidämme kiinni tavoitteista, koska pitkällä aikavälillä sillä on merkitystä Suomen asemalle kansainvälisillä areenoilla, suomalaisille yrityksille, meidän yhteistyökumppaneillemme ja aivan erityisesti maailman heikoimmassa asemassa oleville ihmisille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä, edustaja Räsänen, Päivi.

14.50 Päivi Räsänen kd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nykyisessä maailmantilanteessa niin kauppasuhteet kuin kehitysyhteistyökin ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikan luonnollista jatkumoa.

Suomen kehityspolitiikassa korostetaan ihmisoikeuksien edistämistä. Lähivuosina sanan- ja uskonnonvapauden tilanne monissa maissa on heikentynyt. Ja muistutan, että kristityt ovat maailman vainoetuin uskonnollinen ryhmä, mikä on huomioitava niin kehitysyhteistyössä kuin kauppapolitiikassa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Näin juuri!] Kristittyjä vastaan kohdistuvat väkivaltaisuuDET ovat lisääntyneet esimerkiksi Intiassa, Nigeriassa, Kongossa tai nyt Syyriassa, [Kimmo Kiljunen: Ja Israelissa!] jossa erityisesti alaviittiväestöä nyt joukkosurmataan. [Juho Eerola: Pohjois-Korea, Kiina!] — Näitä on paljon lisää. — Suomen on omalta osaltaan edistettävä vähemmistöjen, myös kristittyjen, vapautta harjoittaa uskoaan kaikissa maissa.

Kehitysyhteistyössä toimitaan konkreettisesti ulko- ja turvallisuuspolitiikan osana. Venäjän hyökkäyssotaa tukevat hallinnot ja toimijat on rajattu kehitysyhteistyön tuen ulkopuolelle. Ukraina on Suomen suurin kehitysyhteistyön kumppanimaa. Painopisteet on valittu oikein Suomen omia osaamisvahvuuksia painottaen: koulutuksen ja oikeusvaltion kehittyminen sekä energia- ja ympäristöturvallisuuden vahvistaminen. Samalla kun Suomi osallistuu Ukrainan puolustuksen ja sen yhteiskunnan eri osa-alueiden tukemiseen, on varmistettava, että suomalaisilla yrityksillä on pääsy myös tuleviin Ukrainan jälleenrakennushankkeisiin.

Samoin kuin Ukrainaan annettavassa tuessa huomioidaan korruptiontorjunta, on muualakin tärkeää varmistaa kehitysyhteistyöhön käytettävien varojen päätyminen todellisille avuntarvitsijoille. Tuki ei saa päätyä välikäsille tai pahimmassa tapauksessa terroristijärjestöille tai muille pahantahtoisille toimijoille, kuten Gazassa valitettavasti on tapahtunut YK:n alaisen UNRWA-avustusten kanssa. UNRWASTa on erotettu työntekijöitä, joilla todettiin olleen osaa lokakuun 7. päivän hyökkäyksiin Israeliin. Sen kouluissa on käytetty

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

juutalaisvastaisia, [Sanna Antikainen: Niinpä!] väkivaltaan kannustavia oppimateriaaleja, ja sen jakamia avustusmateriaaleja on päätyntä Hamasin haltuun.

Kehitysyhteistyön kivijalka ovat kansalaisjärjestöt. Ne pääsevät ruohonjuuritasolle toimimaan myös tilanteissa, joissa kohdemaan hallinnon tilanne on epävakaa. Kristilliset järjestöt ovat olleet aktiivisia kehitysyhteistyön toimijoita kaikkialla maailmassa, ja monen kehitysyhteistyöhankkeen taustalla onkin alkujaan ollut kristillinen lähetystyö, jonka osaksi muu avustus on sittemmin syntynyt. Kannustamme hallitusta selvittämään mahdollisimman pian verovähennysoikeuden luomista kehitysyhteistyöhön tehtäviin lahjoituksiin.

Arvoisa puhemies! Hyvät kauppasuhteet ovat osa turvallisuuspolitiikkaa ja huoltovarmuutta. Koronapandemian aikana näimme, miten monimutkaiset ja pitkät toimitusketjut olivat alttiita häiriöille, ja jopa luotettavien liittolaismaiden välillä syntyi kovaa kilpailua rajallisista resursseista. Sama havainto toistui, kun talouspakotteita alettiin kiristää Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Suomessa on ruokaomavaraisuuden osalta verrattain hyvä tilanne, mutta monet muut kriittiset tarvikkeet, kuten lääkkeet, ovat pitkien toimitusketjujen päässä tai olemme riippuvaisia niiden osalta myös muista kuin lähimmäistämme.

Vienti luo hyvinvointia, työtä ja vaurautta Suomeen. Pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia kansainvälistymiseen sekä viennin edellytyksiä tulee parantaa. Kotimainen tuotanto tuo turvaa mahdollisissa poikkeustilanteissa, joissa tavaran liikkuminen maiden välillä on estynyt.

Lähi vuosien globaalit kriisit ja poikkeustilanteet ovat näyttäneet, ettei vakautta tule pitää itsestäänselvyytenä. On osattava varautua ja pidettävä myös omavaraisuudesta huolta. Kauppasuhteet ja kehitysyhteistyöhankkeet ovat osa myös Suomen turvallisuuspolitiikkaa, ja siksi niiden suunnittelu strategisesti ja pidemmällä tähtäimellä on oikea suunta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten ministeri Tavio, olkaa hyvä.

14.55 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio: Arvoisa puhemies! Kiitos eduskuntaryhmille kantaa ottavista puheenvuoroista ja kiitos ulkoasiainvaliokunnalle ansiokkaasta mietinnöstä ja lausuntovaliokunnille perehtyneisyydestänne.

Selonteon voi mieltää kahden pilarin kautta. Ensimmäinen pilari koostuu Suomen pitkäjänteisestä työstä. Suomi on sitoutunut kestävän kehityksen toimintaohjelmaan. Suomi tukee demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja kansalaisyhteiskuntaa, ja maamme työn vahvuusalueina korostuvat naisten ja tyttöjen oikeudet, koulutus ja ilmastotoimet sekä alueellisena painopisteenä Ukraina. Toisena pilarina on kehityspolitiikan uusi punainen lanka, jossa yhdistyvät kauppaa edistävä kehitysyhteistyö, markkinoiden avaaminen suomalaisille yrityksille sekä kehitysmaiden taloudellisen toimeliaisuuden vahvistaminen.

Suomen kauppapolitiikan tärkein tavoite on edistää suomalaisten yritysten vientiä ja investointeja. Samalla on huomioitava huoltovarmuus ja turvallisuus. Geopoliittisten ja geotaloudellisten jännitteiden kasvu, nousevien ja kehittyvien maiden asema ja talouden riskit edellyttävät muutoksia kauppa- ja kehityspolitiikaltamme. Suomen ja myös EU:n on kohdennettava vaikuttamistaan entistä strategisemmin ja määriteltävä tavoitteet ja keinot selkeästi. Tuemme Suomen kaupallistaloudellisia intressejä kehittyvillä markkinoilla ja lisäämme kehittyvien maiden taloudellista riippumattomuutta vahvistamalla niiden omaa vastuuta kehityksestään. Me edesautamme kehittyvien maiden teollistumista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Vienninedistämistoiminnan tehostamisessa me kiinnitämme erityistä huomiota kansainvälistymiseen valmiiden pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin. Team Finland -uudistuksen toimeenpano on tässä keskeisessä roolissa. Uudistuksessa integroidaan Business Finlandin ulkomaantoiminnot ulkoasiainhallintoon ja uudistetaan Team Finland -verkon johtamisrakenne kotimaassa. Samalla ulkoministeriö kehittää yrityspalveluaan.

Avoin ja monenkeskinen sääntöpohjainen järjestelmä on edelleen kauppapolitiikan perusta. Se luo ennustettavuutta ja vakautta, joka hyödyttää suhteellisesti eniten pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja Suomen kaltaisia pieniä maita. Maailmantalouden kasvaneisiin riskeihin on vastattava, ja se on tehtävä siten, että ei tarpeettomasti rajoiteta kauppaa eikä väristetä markkinoita.

Monenkeskisen järjestelmän rinnalla vapaakauppasopimukset ja muut rajatunmat yhteistyömallit, kuten raaka-ainekumppanuudet ja digitaaliset kumppanuudet, avaavat uusia markkinoita ja helpottavat yritysten kaupankäyntiä. Monipuoliset kauppasuhteet lisäävät myös talouden kriisinkestävyyttä.

Viimeaikaiset toimintaympäristön muutokset ovat osoittaneet, että kauppapolitiikka on yhä kiinteämmin osa ulko- ja turvallisuuspolitiikan keinovalikoimaa. Yhdysvallat on Suomelle tärkeä strateginen kumppani, läheinen liittolainen ja merkittävä kauppakumppani. Suomi kannattaa avointa kauppaa ja painottaa, että Yhdysvallat ja Eurooppa tarvitsevat toisiaan menestyäkseen globaalissa, taloudellisessa ja teknologisessa kilpailussa. EU—Yhdysvallat-kauppa vastaa noin 30:tä prosenttia koko maailmankaupasta.

Arvoisa puhemies! Kehityspolitiikka on tärkeä osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kehitysyhteistyön muodoissa ja keinoissa keskitytään yhä enemmän kauppaa tukevaan kehitysyhteistyörahoitukseen ja molemminpuoliseen hyötyyn. Tasavertaiseen kumppanuuteen kuuluu kiinteästi kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän kunnioittaminen. Sen osana kehitysyhteistyö on ehdollistettu siten, että maiden tulee vastaanottaa omia palautettavia kansalaisiaan. Lisäksi emme tee kahdenvälistä kehitysyhteistyötä maiden kanssa, jotka tukevat Venäjän hyökkäyssotaa.

Kehitysyhteistyöhön budjetoidut julkiset varat eivät riitä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen, vaan tarvitaan uusia avunantajia aiempien rinnalle, kehittyvien maiden omien resurssien parempaa hyödyntämistä sekä yksityisiä rahoitusvirtoja. Tätä tukevat myös omat yksityisen sektorin kehitysrahoitusinstrumenttimme, kuten julkisen sektorin investointituki PIF. Yritysten osallistumiseen liittyy sekin, että Suomi julkisti viime marraskuussa Ukrainaa varten suunnitellun FUIF-rahoitusvälineen, jonka kautta voidaan rahoittaa suomalaisyritysten toteuttamia julkisia investointeja Ukrainaan 50 miljoonan euron arvosta. Tuemme lisäksi jatkossakin toimivaa demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja elinvoimaista kansalaisyhteiskuntaa, jotka ovat kestävän yhteiskunnallisen kehityksen edellytyksiä. Nämä ovat keskeisiä elementtejä myös Suomen omassa kehityshistoriassa.

Ukrainalle tukemme on vankkumaton, ja se heijastuu tietysti myös siten, että tällä vaalikaudella Ukraina on ylivoimaisesti suurin kumppanimaamme kehitysyhteistyössä ja jatkamme kestävän rauhan edistämistä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia ministerille. — Koska meillä on täällä tosiaan ministeri nyt paikalla, niin otetaan jonkin verran sitten debattia, ja sieltä ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Koskinen aloittaa. — Olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

15.00 Johannes Koskinen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tämä mietintö kirjoitettiin ennen joulua, ja nyt käydystä keskustelustakin käy ilmi, että selvästi kaivattaisiin lisäosaa.

Yhdysvaltain uuden presidentin hallinnon toimet ovat olleet järkyttäviä, siis siinä mielessä, että ne liikuttavat massoja ja toimia sekä täällä kauppapolitiikan puolella että kehityspolitiikassa. Useassa puheenvuorossa kiinnitettiin näihin ongelmiin huomiota, mutta meidän täytyy jo ennen tämän vaalikauden loppua tehdä varmaankin uusia linjauksia siitä, mitä kaikkia korjaustoimia tarvitaan niin meidän kuin EU:n puolella.

Olisin ministeriltä kysynyt nyt heti tässä ensi vaiheessa näistä USAIDin jäädytyksistä ja tulevista supistuksista johtuvista ongelmista. Oikeastaan näitä maailman tärkeimpiä kehityshankkeita joudutaan laittamaan jäähyllä, ja nyt kaivattaisiin toimia, joilla ensiapuna, esimerkiksi EU:n ja miksei meidänkin humanitaarisen avun tai katastrofiluonteisen avun toimin, pystyttäisiin pelastamaan niitä kaikkein tärkeimpiä hankkeita, jotka tällä hetkellä uhkaavat tyrehtyä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Painotan nyt tässä alkuvaiheessa ryhmäpuheenvuorojen pitäjiä, eli seuraavaksi edustaja Kaunisto.

15.02 Ville Kaunisto kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mielestäni tässä keskustelussa on ollut erinomaisia ja perusteltuja mielipiteitä ja näkökulmia ympärisä, ja niillä on valtava arvo. Me ymmärrämme laajasti kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön roolin yhä haastavammissa maailmassa. Ihmisoikeuksien ja demokratian turvaaminen on suomalaisen poliittisen ajattelun kivijalka.

Kauppa- ja kehityspolitiikka on turvallisuuspolitiikkaa, aivan niin kuin täällä useammassa ryhmäpuheenvuorossa todettiin. Tämä on hyvä. Geopolitiikka ja geotalous ja niiden haasteiden taklaaminen ei kyllä Suomessa saisi olla ainakaan liian riittävän ja voimakkaan kielikuvilla varustettua politiikanteon välinettä, vaan pitäisi pystyä rakentamaan Suomessa pitkäjänteiseen keskusteluun perustuvaa yhteistyötä hallituksen ja opposition välillä, ja mielestäni sitä tänään keskustelu on ollut.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Antikainen.

15.03 Sanna Antikainen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kehitysyhteistyöhön budjetoidut varat eivät yksinään riitä kestävän kehityksen tavoitteitten saavuttamiseen, ja siksi tätä avunantajien pohjaa on laajennettava, kehittyvien maiden omia resursseja hyödynnettävä paremmin ja yksityisiä rahoitusvirtoja otettava vielä tehokkaammin mukaan. Tämä ei ole ainoastaan Suomen linja vaan ihan kansainvälinen ilmiö.

Tämä hallitus painottaa kehitysyhteistyössä tuloksellisuutta ja strategista resurssien käyttöä. Kun määrärahoja sopeutetaan, on entistä tärkeämpää varmistaa, että jokainen euro käytetään vaikuttavasti. Tämä sitten tarkoittaa esimerkiksi riskien tunnistamista ja niiden hallintaa, jotta ne varat, mitä on käytettävissä, päätyvät sinne, missä niillä on todellista vaikutusta.

Suomessa moni mittaa tätä kehitysyhteistyötä pelkästään sillä, miten paljon rahaa kulutetaan, mutta olisin halunnut kysyä: eikö ole selvää, että kehitysyhteistyön on [Puhemies koputtaa] keskityttävä mitattaviin tuloksiin eikä pelkästään varojen jakamiseen? — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Skinnari.

15.04 **Ville Skinnari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikka monenkeskinen maailma on kriisissä ja ehkä kuilun partaalla ja sitä ovat myös ehkä kehitysyhteistyö- ja humanitäärinen rahoitus, niin ei Suomen eikä EU:n missään nimessä pidä luovuttaa vaan hakea niitä ratkaisuja. Kysyin teiltä, arvoisa ministeri, sitä, miten te aiotte tätä pääomaa nyt kasvattaa taloudellisesti mutta samalla myös vaikutusvallan näkökulmasta, ja miten te suhtaudutte tulevaan YK:n turvaneuvostokampanjaan, koska siinä jos missä mitataan Suomen globaali — huom. globaali — kannatus. Mielestäni sitä on nyt jo pohdittava, vaikka siihen on aikaa.

Toinen kysymykseni liittyy Suomen talouteen. Tulostaulu näyttää nyt miinus 0,2:ta viime vuodelta. Tämäkään vuosi ei kovin hyvältä näytä. Mistä päin maailmaa te haette sen kasvun? Kun Eurooppa on kriisissä, Yhdysvallat on monella tavalla erilainen kuin ennen, niin kehitysyhteistyö luo sen kahdenvälisen suhteen, [Puhemies koputtaa] jonne te tuotte sen kaupan. Mitkä maat te nyt aiotte hoitaa, arvoisa ministeri?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Savola.

15.06 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olisin ministeriltä toivonut hieman näkemyksiä tähän vallitsevaan tilanteeseen, onhan tuon selonteon mietinnön valmistumisen jälkeen niin paljon maailmalla tapahtunut. Kehitys ja turvallisuus, kauppa- ja kehityspolitiikka, ne ovat kaikki osa turvallisuuspolitiikkaa.

Yhdysvallat on ollut monen YK-järjestön keskeinen rahoittaja, esimerkiksi kansainvälisen ruokaohjelman rahoituksesta puolet on tullut Yhdysvalloilta. No mitä tällä ruokaohjelmalla on pyritty tekemään? Poistamaan nälkää, lisäämään ruokaturvaa, edistämään kestävä maataloutta. Jos Yhdysvallat vetäytyy, niin jokuhan tuon paikan ottaa, ja se on luultavasti Kiina ja Venäjä. Ruualla on muuten paljon valtaa tässä maassa — nälkä on kova konsultti. Venäjä on käyttänyt turvapaikanhakijoita, mekin olemme sen nähneet, välineelistettyyn maahanmuuttoon eli turvallisuuspolitiikan välineenä. Kysynkin nyt teiltä, ministeri Tavio: Kuinka maailman ruokaohjelmaa voidaan jatkaa, jos Yhdysvallat siitä vetäytyy? Mitä te aiotte tehdä kansainvälisissä pöydissä sen ohjelman jatkamiseksi?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö.

15.07 **Saara Hyrkkö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yksi tämän mietinnön tärkeä huomio liittyi siihen riskiin, että nämä maaohjelmien lakkautukset voivat kamppittaa jo käynnissä olevia rauhanprosesseja. Samalla ne tietysti myös katkovat meidän kahdenvälisiä suhteita. Luottamuksen rakentaminen ottaa aikaa, mutta sen voi kuitenkin tarvella hyvin nopeasti. Ajattelen itse, että kehitysyhteistyöstä leikkaaminen on paitsi moraalisesti arveluttavaa myöskin strategisesti lyhytnäköistä. Haluan kuitenkin alleviivata, miten arvokasta on se, että valiokunnan mietinnön takana on laaja yhteisymmärrys, se kun mielestäni jatkaa tavallaan hallituksen linjauksista ja niihin liittyvistä erimielisyyksistä huolimatta sitä Suomen pitkää linjaa. Siitä valiokunnalle kiitos.

Ministeriltä kuulisin mielelläni minäkin, millaisia keskusteluja parhaillaan käydään samanmielisten maiden kesken siitä, miten Yhdysvaltain vetäytymisen myötä voidaan ikään kuin minimoida vahinkoja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Koskela, Minja, koska Lohikoski puuttuu.

15.08 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun täytyy sanoa, että vaikka allekirjoitan monet hyvät asiat, joita edustaja Hyrkkö äsken sanoi, niin olen kyllä eri mieltä tästä pitkästä linjasta. Minun nähdäkseni tässä selonteossa on merkittävä paradigman muutos. Ensimmäistä kertaa historiassa Suomen kehityspolitiikan päämääränä ei ole köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, vaan tämä keskittyy nyt kaupan ja kehityksen entistä tiiviimpään yhteyteen. Eli fokus on siirtynyt [Välihuutoja oikealta] kehittyvien maiden kansalaisten elinolojen parantamisesta siihen, että kehitysyhteistyön rahoitusta ohjataan Suomen hyödyksi. [Johannes Koskisen välihuuto — Perussuomalaisten ryhmästä: Eihän ne nyt sulje toisiaan pois!]

Sitten kun tässä keskustellaan näistä leikkauksista kehitysyhteistyöhön, jotka ovat massiivisia, niin joku tuolta perussuomalaisten päädyistä huusi perussuomalaisten ryhmäpuheen aikana ylpeällä äänellä, että suunta muuttuu. Tämä herättää kysymyksen siitä, että on toki yksi asia perustella näitä leikkauksia julkisen talouden huonolla tilanteella, sitten on toinen asia perustella niitä itseisarvona. Nämä ovat niitä syitä, miksi vasemmistoliitto on jättänyt tähän mietintöön vastalauseen, jossa edellytetään muun muassa sitä, että jatkossakin tavoiteltaisiin sitä, että kohdennetaan 0,7 prosenttia bruttokansantulosta kehitysyhteistyöhön, sekä sitä, että hallitus peruisi nämä massiiviset leikkaukset kehitysyhteistyöhön. [Saara Hyrkkö: Vastauspuheenvuoro, saanko oikaista?]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Hyrkkö.

15.09 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy edustaja Koskelaa nyt oikaista tämän verran: Olen ollut neljä vuotta ulkoasiainvaliokunnan jäsenenä viime kaudella ja pidän ihan valtavan suuressa arvossa sitä, että olemme tosi isoistakin erimielisyyksistä huolimatta pyrkineet siellä usein löytämään yhteistä linjaa, tiettyjä yhteisiä pitkiä kaaria. Oma kommenttini koski nimenomaan valiokunnan mietintöä. Jos luette sen, niin siinä itse asiassa tämä Suomen pitkä linja näkyy varsin hyvin. Siinä on varsin kriittisiäkin huomioita tätä hallituksen selontekoa kohtaan, jota puolestanne te kritisoitte mielestäni aivan ansiokkaasti. Minäkin olen kriittinen hallituksen selontekoa ja hallituksen kehityspolitiikkaa kohtaan, kuten puheenvuoroistani on varmasti käynyt ilmi, mutta ei ole yhdentekevää, että tällaisena aikana esimerkiksi tälle 0,7:n tavoitteelle, jonka itsekin mainitsitte, löytyi laaja yhteisymmärrys valiokunnasta. Sehän löytyy myöskin sieltä valiokunnan mietinnöstä. Minä annan arvoa sille, koska uskon, että se antaa paremman pohjan myös tulevilla hallituskausilla hakea sitä yhteisymmärrystä näiden tärkeiden tavoitteiden puolesta. [Eduskunnasta: Hyvä puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Ollikainen.

15.11 Mikko Ollikainen r (vastauspuheenvuoro): Ärade fru talman! Kvinnors och flickors rättigheter är otroligt viktiga i den här helheten, till exempel just för att minska fattigdomen i framtiden. Att utbildningen fungerar är otroligt viktigt för att höja kunskapsnivån hos kvinnor, också då det gäller sexualrådgivning och att motverka olika sjukdomar.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Kuten täällä on mainittu monestikin, mannerlaatat liikkuvat monellakin eri tavoin, ja tämä mietintö on tosiaan kirjoitettu tässä ennen joulua, ja nyt sitten keskustellaan tästä.

Kuitenkin meillä on osaamista Suomessa oikein paljon kestävän metsätalouden ja puhtaan energian suhteen, ja sitten myös vesihuollon, ruokaturvan ja niin edelleen. Se voi luoda kasvua kehitysmaissa.

Tässä sanoi valiokunnan puheenjohtaja, että vastuullisuus on myyntivaltti. Arvoisa ministeri, miten näette, kuinka suomalaiset yritykset ajattelevat tästä? Onko tämä vastuullisuus myyntivaltti? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Päivi.

15.12 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan nostaa esiin Afganistanin, joka oli ennen Talibanin valtausta pitkäaikainen kehitysyhteistyökohteemme. Tällä hetkellä Suomi antaa enää pienimuotoista humanitääristä tukea YK:n kautta. Afganistanista on tullut naisten suuri vankila ja rangaistuslaitos. Naiset on eristetty koteihin. Naisten pahoinpitely, ja jopa surmaaminen, on varsin yleistä ja laillista. Heiltä on rajoitettu työ, opiskelu, jopa laulaminen, kovaääninen puhuminen ja puistoissa ja kampaamoissa käynti. Keittiönikkunatkin on nyt pimennetty, jottei kukaan heitä siellä näkisi. Tämä kaikki on sydäntä särkevää, ja ajattelen, että emme saisi heitä unohtaa. Mitä voisimme heidän hyväkseen tehdä?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Tuppurainen.

15.13 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ulko- ja turvallisuuspolitiikka on pienelle maalle erittäin tärkeä taitolaji, ja tässä on haettava suurta kansallista yksimielisyyttä. Me osaamme tämän turvallisuuspuolen aivan erinomaisesti, mutta meidän täytyy hakea huolellisesti sitä linjaa ja kysyä, mitä se ulkopolitiikka nyt ulko- ja turvallisuuspolitiikassa näinä aikoina on.

Me emme aivan hahmota sitä, mihin hallitus tällä kauppa- ja kehityspolitiikallaan tähtää ja millä tavalla se edistää parhaimmalla tavalla Suomen etuja tässä maailmantilanteessa, joka on kurimuksessa. Kun Yhdysvallat jättää merkittävän aukon jälkeensä USAIDin lakauttamisen myötä, mitä Suomi tarjoaa tilalle? Mitä Suomi EU:n jäsenenä tarjoaa tilalle? Vai onko vastassa maailma, jossa itse asiassa ne voimat ja tahot, jotka edustavat toisenlaisia arvoja kuin me, kuten Venäjä jo tällä hetkellä esimerkiksi Afrikassa, valtaavat alaa, koska meillä ei ole tarjota ulkopolitiikkaa, joka puhuttelisi näitä kyseisiä maita. Kauppa- ja kehitysministeri, voitteko sanoa, mihin Suomi tähtää tällä ulkopolitiikalla?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Haavisto.

15.14 Pekka Haavisto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Hyrkkö omassa puheenvuorossaan hyvin toi esiin sitä valiokunnan mietinnön linjausta, johon oli helppo yhtyä ja jossa myöskin kritisoitiin osittain tätä selontekoa ja tuotiin täydennyksiä näihin ajatuksiin.

Tänä päivänä maailmassa tarvitaan enemmän kuin koskaan demokratian tukea, ihmisoikeuksien tukea, ilmastonmuutoksen tukea, ja on todella tärkeää, että kehityspolitiikka on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

myöskin osa meidän ulko- ja turvallisuuspolitiikkaamme. Kun katsoo näitä USAIDin draamattisia leikkauksia, niin leikkauksethan ulottuvat myöskin suomalaisiin kansalaisjärjestöihin. Kun täällä puhuttiin kansalaisjärjestöjen puolesta, niin esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun kaltaiset järjestöt omissa ohjelmissaan kärsivät näistä USAIDin leikkauksista, ja tähän on jollain tavalla meidänkin vastattava. Samaan aikaan saadaan uutisia esimerkiksi Isosta-Britanniasta, että siellä käytetään nyt lisää varoja puolustukseen ja leikataan kehitysyhteistyötä — DFID on ollut erittäin tärkeä kansainvälinen toimija.

Olisin halunnut ministeri Taviolta juuri kysyä: miten tätä aukkoa nyt täytetään? Jos me emme sitä korvaa jollakin tavalla Eurooppana, niin on ihan selvää, että Kiina ja Venäjä kylä löytävät nämä aukot, jotka Eurooppa ja Yhdysvallat jättävät.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen.

15.15 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä reagoisin edustaja Antikaisen erittäin arvokkaaseen puheenvuoroon. Hän sanoi siinä hyvin selkeästi, että aikaisemmin aikaisempien hallitusten toimesta Suomen apua ja kehitysyhteistyötä on annettu ilman ehtoja ja vastikkeetta on jaettu varoja. Onko, ministeri, teidän kantanne sama, että me olemme antaneet rahaa vastikkeetta ilman ehtoja?

Toiseksi te painavasti sanoitte omassa puheenvuorossanne, että kauppapolitiikan tehtävänä on edistää Suomen taloudellista vuorovaikutusta talousyhteyksissä maailmalla. Juuri näin on. Onko teidän kantanne, että kehitysyhteistyön tehtävänä on myöskin edistää primäärisesti Suomen talousintressejä ja kauppasuhteita ulospäin, kuten edustaja Antikainen kertoi näiden ehdollistamisen edellytysten nyt jatkossa olevan?

Ja kolmanneksi kysyisin myöskin näinpäin: kun aikaisemmin tätä apua on ehdollistettu nimenomaan siitä kulmasta, että me suuntaamme sen globaalin köyhyyden ongelmien ja eriarvoisuuden poistamiseen, ja edustaja Antikainen totesi, että näitä ehtoja ja kulmaa ei enää ollut, niin onko näillä ehdoilla, niitten ehdollistamisella, mitään merkitystä enää teidän linjauksissanne?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Niemi.

15.16 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri, ulkoasiainvaliokunnan jäsenenä joudun toteamaan, että tänään on tämä tilanne, huomenna voi olla kaikki aivan toisin, mitä lie ensi viikolla. Ymmärrän hyvin ne rajoitukset, jotka, arvoisa ministeri, mainitsitte hetki sitten puheessanne, mutta kun päivänselvä asia on, että me kaikin tavoin tuemme ystävällismielistä Ukrainaa, niin onko mitään mahdollisuutta, että voitte millään tavalla vaikuttaa presidentti Trumpin hallintoon? Myös heidät mainitaan edelleen meidän ystävinä, mutta jos hänen hallintonsa sen tekee, että he lopettavat kaiken avun Ukrainalle, häätävät maastansa pois noin 244 000 ukrainalaista, tilannehan on sen jälkeen katastrofaalinen. Onko teillä tähän mitään lääkkeitä olemassa? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kari.

15.17 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihan ensiksi haluan antaa arvoa tälle parlamentaariselle työlle. Selonteko on ollut meille ulko- ja turvallisuus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

politiikassa, puolustuspoliitiikassa, sisäisessä turvallisuudessa ja nyt myös kauppapolitiikassa ja kehitysyhteistyössä hyvä alusta käydä parlamentaarisesti keskustelua, osallistua tähän työhön ja varmistaa yli vaalikausien menevä yhteistyö myös isoissa asioissa.

Tämä Yhdysvaltain USAID-päätös herätti koko läntisen maailman siihen todellisuuteen, kuinka riippuvaisia olemme olleet Yhdysvalloista näissäkin asioissa. Kehitysyhteistyökeskustelu on usein ollut täällä parlamentissa tämmöistä kansallista miekkailua kehitysyhteistyön tasosta, mutta nyt olemme havahtuneet myös siihen, kuinka keskeinen asia kehitysyhteistyö on myös turvallisuuspolitiikan näkökulmasta. Samaan aikaan, kun Venäjä ja Kiina lisäävät läsnäoloaan Afrikassa, meidän on varmistettava myös omin kehitysyhteistyökeinoin se, että Venäjän ja Kiinan vaikutus ei kasva meille turvallisuuspoliittiseksi haasteeksi Afrikan kautta. Tämä riski on luonnollisesti tunnistettu jo pidemmän aikaa sitten. Mitä mieltä, ministeri, olette? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

15.19 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten näissä monissa puheenvuoroissa on jo todettu, niin Suomi on pitkäjänteisen politiikan kannattaja, olkoon kauppapolitiikka tai kehityspoliitiikka. Erittäin viisasta ajattelutapaa. Ja on hyvä, että moni on arvostanut ja omassa puheenvuorossaan nostanut esille tämän parlamentaarisen katteen, että tämä on hyvä asia, koska silloin yhteisymmärrys on helppo saavuttaa ja se antaa voimaa Suomen lausunnoille.

Kannattaa kuitenkin muistaa, kun tämäkin selonteko on jo syntyessään vanhentunut, että maailmanpolitiikka menee semmoisia kiskoja pitkin nyt, että ei tiedä, mitä huomenna tapahtuu, ja sen takia se pitkäjänteisyys ja rauhallisuus ja asianmukaisuus on ehdottomasti valttia tässä tilanteessa. Urho Kaleva Kekkonen opetti aikoinaan meille semmoisen suuren kultaisen viisauden, että maailmanpolitiikassa ei kannata olla tuomari eikä syyttäjä, vaan lääkärin ja auttajan ominaisuus on meille semmoinen mieluummin sopiva ominaisuus: sopii kauppapolitiikkaankin, sopii ulkopoliitiikkaan, kaikkeen. Sellaisesta riehumisesta ja räähkimisestä yleensä seuraa vain ikäviä asioita, ja Suomi on osoittanut historiallaan, että on pärjätty aika hyvin, ja saman linjan pitää jatkua.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoroja on vielä kymmenen kappaletta, ja myönnän ne kaikki ja sen jälkeen sitten ministerille, ja sitten mennään tuohon puhujalistalle. — Seuraavaksi edustaja Eerola.

15.20 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitokset tosiaan ministerille ja kiitokset myös ulkoasiainvaliokunnalle tästä mietinnöstä, joka ehkä joiltain osin on hieman nyt vanhentunut, vaikka vasta joulukuussa tuli julki.

Mutta erityiset kiitokset haluan tässä minuutin puheenvuorossani antaa kristillisdemokraattien ryhmäpuhujalle, edustaja Räsäselle. Nostitte esiin kristityt, ja usein tosiaan unohtuu se, että kristityt on maailman vainotuin vähemmistö siellä, missä he tosiaan vähemmistö ovat, eli lähinnä Lähi-idän islaminuskoiset muslimimaat ja sitten myöskin toisaalta Kaukoidän tällaiset ääriivasemmistolaiset valtiot kuten Pohjois-Korea, Kiina. Näissä maissa kristityt kokevat aivan todellista vainoa, ja se usein täällä Suomessa meillä keskustelussa valitettavalla tavalla unohtuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Kahdenvälisyydelle, kauppasuhteille, vastikkeettoman avun loppumiselle ja sille, että kehitysapu kytkeytyy sopimusten noudattamiseen, tälle kaikelle vahva tuki. — Kiitokset.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Östman.

15.21 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Eerolalle hyvistä huomautuksista.

Tässä on käyty keskustelua ja ollaan huolestuneita Gazan siviileistä ja erityisesti lasten hyvinvoinnista, ja tämä asiahan on tietenkin meille kaikille yhteinen. Mutta mitä tulee Gazan tilanteeseen, niin on syytä huomioida myös se tosiasia, että terroristijärjestö Hamas, joka on hallinnut Gazaa kohta 20 vuotta, on varastanut tai hyötynyt ainakin 500 miljoonaa dollaria humanitäärisistä toimituksista, myynyt apua mustassa pörssissä ja käyttänyt saatut tuotot tunneleiden rakentamiseen ja uusien terroristien aseistamiseen ja värväämiseen. Länsimaiden mediassa on luotu pitkään sellainen kuva, että aina kun jotain tapahtuu Lähi-idässä, niin Israel on se pahantekijä. Tämä hyvin yksipuolinen narratiivi on luotu vaikuttamaan ihmisten ja poliitikkojen tunteisiin ja heijastuu myöskin YK:n toiminnassa ja valitettavan usein myös täällä Suomessa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

15.22 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Naisten ja tyttöjen aseman parantaminen on ollut keskeinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen on yksi pitkäaikaisimpia tavoitteita. Sitten kun tähän liitetään kauppapolitiikka- ja kehityspoliittikaulottuvuus, niin tulee heti väistämättä mieleen se, mitä tässä mietinnössä myöskin arvioitiin, eli minkälaisilla työehdoilla tehdään sitä työtä niissä maissa, joissa me kauppapolitiikkaa tehdään. Tuossa kritisoitiin sitä, että kansalaisjärjestöille, jotka tekevät tätä työtä niissä maissa, ei anneta sitä arvoa, mikä tässä yhteydessä pitäisi antaa. Kysynkin ministeri Taviolta: miten te suhtaudutte tähän kolmannen sektorin ja näitten kansalaisjärjestöjen työhön?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen.

15.23 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies ja arvoisa ministeri! Ensimmäiseksi haluan kiittää tästä erinomaisesta ja hyvin tarpeellisesta selonteosta. Suomen elinvoiman nostamiseksi tarvitaan vakaita taloussuhteita ja vielä vakaampia ulkomaankauppoja. Maailmalla vallitseva epävakaa tilanne heijastuu Suomeen. Meidän on pystyttävä luottamaan meidän kauppakumppaneihimme. Venäjän hyökättyä Ukrainaan olemme saaneet nähdä, kuinka arvaamaton meidän isoin naapurimaamme on.

Aivan kuten selonteossa todetaan, poliittiset jännitteet ovat kasvaneet ja maailmanpolitiikan voimasuhteet muuttuneet ja aiemmin myönteisinä koetut taloudelliset riippuvuudet nähdään nyt myös riskeinä. Tämän seurauksena niin valtiot kuin yritykset joutuvat kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota poliittisiin ja geopolittisiin riskeihin.

Arvoisa puhemies! Koko Suomen on pysyttävä elinvoimaisena, erityisesti Itä-Suomen, missä monen ihmisen elinkeino on uhattuna Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Itä-Suomeen on saatava uusia työpaikkoja ja uusia investointeja. Meidän pitää houkutella myös isompia yrityksiä investoimaan Suomeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Olemme sitoutuneet hallitusohjelmassa tukemaan Ukrainaa, ja niin meidän on tehtävä entistä vahvemmin. [Puhemies koputtaa] Suomen kansallisessa Ukrainan jälleenrakentamissuunnitelmassa linjataan tarkemmin tuesta Ukrainalle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista.

15.25 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt kun USA on ottamassa hyvin rajusti irtiotta kansainvälisestä maailmanjärjestyksestä ja hyvin rujolla tavalla on leikkaamassa esimerkiksi kehitysyhteistyöstä, niin meidän, niin Suomen kuin Euroopan, pitää kantaa suurempi vastuu.

Kyse ei ole vain siitä, että kun tuo tyhjiö syntyy, niin sen varmasti täyttävät Kiina ja Venäjä, ja sitä kautta puhumme myös omasta turvallisuudestamme, vaan kyse on ennen kaikkea siitä, mitä kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan. On kyse esimerkiksi köyhyyden ja lapsikuolleisuuden vähentämisestä, on kyse tyttöjen oikeudesta käydä koulua, on kyse monien tappavien tautien kitkemisestä. On kyse sopeutumisesta ilmastokriisiin, on kyse mahdollisuudesta hillitä ilmaston kuumenemista, ja on kyse luontokadon torjumisesta.

Tämä kaikki vaatii pitkäjänteistä työtä, ja siksi pidän vastuuttomana sitä, että hallitus on niin rajusti leikannut kehitysyhteistyöstä, mutta olen iloinen siitä, että ulkoasiainvaliokunta mietinnössään edelleen pitää kiinni tuosta 0,7:n tavoitteesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Vielä seuraavat henkilöt: Hänninen, Aittakumpu, Furuholm, Joona Räsänen ja Lehtinen. — Edustaja Hänninen.

15.26 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvokas puhemies! Yksi keskeisistä huomioista selonteossa on kehityspolitiikan uudistaminen. Suomi keskittyy jatkossa entistä vahvemmin kauppaa tukevaan kehitysyhteistyöhön ja kehittyvien maiden taloudellisen omavaraisuuden lisäämiseen. Tämä tarkoittaa, että kehitysyhteistyö tukee samalla suomalaisia yrityksiä ja niiden vientiä sekä edistää globaalisti kestäväää kehitystä. Kehityspolitiikka ei ole vain avustamista, se on myös vastuullista kumppanuutta, jossa kaikilla osapuolilla on mahdollisuus hyötyä. Erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksien edistäminen sekä koulutuksen ja ilmastotoimien tukeminen ovat keskeisiä painopisteitä.

Suomen kehitysyhteistyö kohdistuu yhä enemmän myös Ukrainaan, mikä on tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa välttämätöntä.

Kysynkin, en Ukrainasta vaan kristityistä: miten kristityt tullaan tulevaisuudessa huomioidaan tässä tuessa?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu.

15.27 Pekka Aittakumpu ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itsekin pidän hyvin tärkeänä tätä edustaja Räsäsen esiin nostamaa ja hyvin ajankohtaista kristittyjen tilannetta. Tosiasiahan on tosiaan se, että kristityt ovat maailman vainoituin uskonnollinen ryhmä, ja mielestäni olisi outoa, jos tämä ei näkyisi Suomen politiikassa.

Arvoisa rouva puhemies! Kehitysyhteistyöstä nytkin kun puhutaan, puhutaan aivan oikein tytöistä ja naisista. Se on todella tärkeää, heidän asemassaan on paljon parannettavaa. Mutta lienee hyvä todeta myös, että ei se poikien tilannekaan järin ruusuinen ole alueilla,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

joilla on hirmuvaltaa, nälänhätää, vainoa, lapsityöläisiä tai lapsisotilaita. Myöskin pojat tarvitsevat tukea ja huomiota.

Arvoisa rouva puhemies! Ylipäättään on hyvä, että Suomi nyt painottaa kehitysyhteistyön tuloksellisuutta. Viisasta nimenomaan on auttaa ihmisiä auttamaan itseään, auttaa valtioita jaloilleen. Suomen tulee tietysti huolehtia ennen kaikkea omasta pärjäämisestään, koska jos viemme oman maamme rappioon ja tuhoon, niin miten sitten autamme muita.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Furuholm.

15.28 Timo Furuholm vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Enemmän kauppaa ja enemmän ehtoja, vähemmän demokratiaa, vähemmän ihmisoikeuksia ja vähemmän kestävä kehitystä — se on hallituksen kehityspolitiikan suunta. Suomen kehityspolitiikan painopisteitä on myös kavennettu ja vähennetty. Aiemman selonteon painopiste, kestävä talous ja ihmisarvoinen työ, on poistettu. Vaikuttaa siis vahvasti siltä, että Suomi ei halua kehittyvissä maissa sitoutua inhimillisten työolojen ja riittävän toimeentulon takaamiseen. Myös yritysten yhteiskuntavastuun edistäminen puuttuu. Ihmisarvoinen työ sekä riittävä toimeentulo vahvistavat kehittyvien maiden ihmisten hyvinvointia ja taloutta. Samalla se edistää myös yhteiskunnallista vakautta. Työelämän perusoikeuksien edistäminen maailmalla on siis kaikkien etu. Ihmisarvoinen työ on saatava takaisin Suomen tavoitellistalle. Eikö näin, ministeri Tavio?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joona.

15.29 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskustelun loppupuolella ajattelin itse mennä vielä näihin taloussuhteiden ja kauppapolitiikan ajankohtaisiin asioihin, koska viime kädessä sitten niissä suoriutuminen määrittää pitkälti meille myös sen, kuinka paljon meillä on mahdollisuuksia resursoida myös varsinaiseen kehitysyhteistyöhön.

Nyt kun meillä on mahdollisuus kuulla ulkomaankauppaministerin analyysiä tästä valitsevasta tilanteesta, niin varmaan me kaikki olemme herkkänä korvana, sillä kyllähän tässä meillekin keskeinen kauppakumppani Yhdysvallat on lähtenyt etenemään todella aggressiivisella politiikalla, jolla on koko globaaliin kauppaan aivan varmasti vaikutuksia, ja viimeksi tänään olemme saaneet kuulla sen epävarmuuden, jonka tämä aiheuttaa, eli vaikutukset myös Suomen talouteen. Arvoisa ministeri, mikä on Suomen ja Euroopan vastaus tähän Yhdysvaltojen aiheuttamaan epävarmuuteen kaupan suhteissa ja kaupan pelisäännöissä? Jos ja kun nämä kaikki realisoituvat, niin sillä tulee olemaan valtavat negatiiviset vaikutukset myös Suomen talouteen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten vielä edustaja Lehtinen ja sen jälkeen ministeri.

15.31 Rami Lehtinen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kehitysyhteistyö on tärkeää, mutta sen pitää olla myös vaikuttavaa, ja siitä näkökulmasta katsoen meillä on ollut ongelma, koska kehitysyhteistyö on ollut kovin yksipuolista. Suomi on lappanut rahaa yli rajojen mutta ei ole vaatinut vastaanottavilta mailta juuri mitään. Mitä yhteistyötä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

se sellainen on, missä toinen osapuoli vastaanottaa rahat ja tekee mitä huvittaa? Avun saa ja ei voi pelkästään vaatia, vaan sillä on oltava myös velvollisuuksia. Siksi hallitus on puutunut asiaan, ja esimerkiksi Suomen ja Somalian välinen kehitysyhteistyö jäädytettiin, koska Somalia ei suostunut ottamaan vastaan omia kansalaisiaan. Kiitos tästä ministeri Taviole.

Tavio on muutenkin tehnyt hyvää työtä, ja osoituksena tästä on myös se, että apua jaetaan enemmän sitä oikeasti tarvitseville, akuutissa hengenvaarassa oleville, sen sijaan, että sitä jaettaisiin sellaisille, jotka kokevat epävarmuutta esimerkiksi omasta identiteetistään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten ministeri Tavio, enintään viisi minuuttia, jos riittää.

15.32 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio: Kiitos, arvoisa puhemies! Viisi minuuttia ei varmastikaan riittäisi näihin kaikkiin kysymyksiin vastaamiseksi, mutta vastaan nyt pääteemoihin.

Ensinnäkin tässä keskustelussa isona muutoksena sitten selonteon laatimisen jälkeen näkyy tietysti Yhdysvaltain presidentinvaali ja uuden hallinnon toiminta, ja Yhdysvallat onkin nyt aika monen muutoksen keskiössä.

Jos aloitetaan siitä, että Yhdysvallat näyttää vähentävän kehitysyhteistyön rahoitustaan merkittävästi: Tilanne toki elää jatkuvasti, ja joudumme sitä seuraamaan. On tärkeää tietysti, että reagoimme oikea-aikaisesti sen suhteen, kun tiedämme varmoja päätöksiä. USAIDin rahoitus on vuositasona noin 50 miljardia euroa, ja Suomen rahoitus on nyt pikemminkin noin 0,5 miljardia euroa. Sen takia joutuu ensinnäkin toteamaan, että Suomi ei voi omalla rahoituksellaan mitenkään kompensoida Yhdysvaltain leikkauksia. Sitten taas, jos katsotaan Euroopan unionia, Euroopan unioni on jo maailman suurin kehitysyhteistyörahoittaja eli OECD-DACin mukaisen ODA-rahoituksen antaja, puhutaan noin 100 miljardista eurosta. Eli siinäkin nähdään, että me ollaan jo hirveästi isompi kuin Yhdysvallat. Eli tässä suhteessa tilanne on toinen kuin esimerkiksi se, kun täällä käydään läpi jatkuvasti Nato-rahoitusta, missä Yhdysvallat on monin kerroin isompi, sitten taas tässä kehitysyhteistyörahoituksessa Eurooppa on jo nyt Yhdysvaltoja isompi. Mutta tämä ei tietenkään muuta sitä tilannetta miksiäkään, että joudutaan varmasti katsomaan hyvin tarkkaan maatasolla ja hankkeissa ja kaikessa sitä, onko siellä jotain, mitä EU:n on nyt tarvetta ottaa. Näin voidaan varmasti tehdä, koska kehitysyhteistyörahoituksella on aina tiettyä joustavuutta.

Kuitenkin tämmöisenä keskustelunarratiivina en ihan suoraan ehkä myöskään päästä sitä narratiivia läpi, että Kiina esimerkiksi tulee tilalle siihen täyttämään sen aukon, koska jos Kiina alkaisikin tekemään virallista kehitysyhteistyötä ja täyttäisi sen aukon, niin meidän oltaisiin kaikki tyytyväisiä tässä salissa — eikös totta? — jos Kiina vaan maksaisi sen suurin piirtein. Mutta tästähän ei ole kyse, vaan, kuten täälläkin on sanottu, Kiinahan nimenomaan ei tee perinteistä kehitysyhteistyötä, vaan he tekevät nimenomaan näitä yritys-investointeja, ja niillä investoinneilla he saavat ikään kuin valtaa näissä maissa. No nyt me tietysti yritetään olla myös siinä sektorilla vähän tiiviimmin mukana, ja koko tämä Global Gateway -strategiahan, mikä EU:lla on, on luotu tämän Belt and Roadin vastapainoksi siinänsä.

Yhdysvalloista vielä kauppapolitiikkaa: Eli Euroopan unionihan ei voi mitenkään hyväksyä näitä Yhdysvaltojen uusia tullee ja uhkauksia, vaan niihin tietysti varaudutaan vastatoimin ja neuvottelemalla. Tullien asettaminen — kun katsottiin, miten se toimii esimer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

kiksi Kanadan ja Latinalaisen Amerikan maiden kanssa — on ollut Trumpin keskustelunavaus, jolla on sitten neuvottelupöytään pakotettu, ja sitten on neuvoteltu. Meidän tavoitteena on, minkä tuossa aiemminkin puheessani mainitsin, pikemminkin kaupan kasvattaminen Yhdysvaltain kanssa. Yhdysvalloistakin me ollaan saatu kovasti talouden ja viennin kasvua — onhan se kuitenkin meidän kolmen suurimman kauppakumppanimme joukossa.

Me pyritään tasavertaisiin kumppanuuksiin — kun tätä kysyttiin, mihin me tässä pyritään. Pyritään tasavertaisiin kumppanuuksiin. Me pyritään köyhyyden vähentämiseen. Se käy ihan selvästi ilmi tästä meidän kestävän kehityksen ohjelmasta, joka on yhä meidän johtavana tähtenä tietysti tässä tekemisessä.

On tärkeää kysyä, mistä se talouskasvu syntyy. Minun mielestäni siinä pystytään tekemään asioita eri tavalla ja paremmin eli lisäämällä yritysten investointeja — ja yksityisen rahan osuus tulee siinä mukaan — ja auttamalla maita itse teollistumaan, auttamalla niitä nousemaan omille jaloilleen. Jos katsotaan nyt kuitenkin kehitysyhteistyötä sieltä 60-luvulta, jopa 50-luvulta, asti, niin itse asiassa ne parhaat menestystarinat ovat kuitenkin sellaisia, joissa se kansa on itse ryhtynyt töihin ja yhteisen päämäärän edessä on saanut markkinoita toimimaan. Se edellyttää tietysti paljon aina johdolta, ja me tuetaan sitä parhain mahdollisin tavoin. Hyviä esimerkkejä ovat Aasiasta vaikkapa Thaimaa, Vietnam tuoreimpana, Afrikassa Kenia, toisaalta Pohjois-Afrikan maat ja Etelä-Afrikka tietysti myös. Eli me tiedetään minun mielestäni jo, millaiset asiat tukevat sitä maan talouskasvua. Se ei poistaisi niitä peruspilareita, joissa me tehdään sellaista, jossa me tuetaan enemmän ruohonjuuritason peruspalveluja ja koulua ja tällaisia suurempia tavoitteita.

Mainittakoon tosiaan vielä se, mikä tuli tässä useassa puheenvuorossa, että meidän tuki Ukrainalle on tietysti entistä tärkeämpää, ja kehitysyhteistyöllä me olemme mukana myös jälleenrakentamisessa eli me tuemme Ukrainan resilienssiä. Tietysti sekin on vastavuoroinen asia, koska on kyseessä satojen miljardien rakennusurakka. Siinä tietysti maiden yritykset pyrkivät myös osallistumaan kilpailutuksiin ja pääsemään hankintoihin, mutta kehitysyhteistyörahalla me kykenemme yhdellä osalla auttamaan. Sitten se toinen osa meidän Ukrainan jälleenrakentamista kansallisesta näkökulmasta on se, että me tuemme yrityksiä niin että ikään kuin markkinaehtoisesti myös autamme ja tuemme heitä markkinoille ja tietysti myös autamme rahoituksessa sen, mitä tarvitaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten mennään puhujalisticalle. — Edustaja Garedeu.

15.39 Kaisa Garedeu ps: Arvoisa puhemies! Suomen tekemä kehitysyhteistyö on suhteutettava oman maamme talouden tilanteeseen. Tällä kaudella tämä on otettu aiempaa paremmin huomioon. Kehitysavusta leikataan yli 1,2 miljardia. Siinä kehitysavussa, mitä kuitenkin vielä annetaan, painotetaan vastavuoroista kaupankäyntiä, parannetaan rahojen käytön valvontaa ja asetetaan todella tärkeitä ehtoja.

EU ja sen jäsenmaat ovat yhdessä maailman suurin kehitysyhteistyön rahoittaja. Periaatteessa siis murto-osa, noin 14 prosenttia, kaikista maailman valtioista kantaa suurinta maksutaakkaa kehittyvien maiden hyvinvoinnista. Ja rahoituksen määrää pyydetään koko ajan kasvattamaan. Onko tämä nyt ihan kohtuullista?

Nyt meillä onneksi on hallitus, joka ymmärtää, ettei loputon suomalaisten veronmaksajien rahojen lapioiminen ulkomaille korruption nakerrettavaksi ole hyväksyttävää. Siksi tavoitteena on nyt lisätä kehittyvien maiden omaa vastuuta kehityksestään sekä niiden talou-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

dellista riippumattomuutta. Samoin tarkkailemme nyt entistä tarkemmin kehitysyhteistyön tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Seurannan on oltava avointa, ja rahankäytön epäkohtiin on puututtava. Rajoja on asetettava. Esimerkiksi Somalian maaohjelma keskeytettiin, koska maa ei ole suostunut ottamaan palautettavia kansalaisiaan vastaan. Olen vahvasti sitä mieltä, että myös YK:n palestiinalaispakolaisten apujärjestö UNRWA:n rahoitus tulee lakkauttaa kokonaan. Sen todennäköiset kytkökset Hamasin terroristeihin ovat aivan liian vahvoja, että sitä voitaisiin pitää millään tavalla puolueettomana toimijana.

Tässä ulkoasiainvaliokunnan antamassa kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon mietinnössä mainitaan Suomen erityistaitoina muun muassa kestävä metsätalous, vesitalous ja ruokaturva. Näihin liittyvä yritysyhteistyö hyödyttää niin Suomea kuin kehittyviä maitakin. Painotukset naisten aseman parantamiseen ja lasten koulutukseen ovat erittäin oikeita. Yksityisen sektorin lisäksi järjestöjen osuutta kasvatetaan. Mietinnön mukaan kansalaisjärjestöjen työ auttaa vahvistamaan kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntia ja tukee demokratiakehitystä. Järjestöt tuntevat paikalliset olosuhteet ja osaavat tehdä vaikuttavaa työtä tehokkaasti.

Kiitos hallitukselle myös siitä, että perussuomalaisten pitkäaikaisten tavoitteiden mukaisesti auttamista painotetaan lähialueille. Tässä tapauksessa se tarkoittaa sitä, että Ukraina on rahallisesti Suomen suurin kehitysyhteistyön kumppanimaa. Apu kattaa niin puolustuksen tukemisen, siviilikriisinhallinnan, kehitysyhteistyön kuin humanitaarisen avun. Lisäksi siinä huomioidaan oikeusvaltiorakenteiden vahvistaminen ja korruption torjuminen. Erittäin tärkeitä linjauksia nämäkin.

Arvoisa puhemies! Lopuksi en voi olla mainitsematta mietinnön viittausta Agenda 2030 -ohjelmaan. Ulkoasianvaliokunnan mielestä olisi tärkeää, että Agenda 2030 säilyisi kehityspolitiikan keskeisenä tausta-asiakirjana. Tähän en valitettavasti henkilökohtaisesti voi yhtyä. Agenda 2030 on täysin epärealistinen ja ongelmallinen ohjelma, joka ilmastotavoitteineen olisi parempi unohtaa aivan kokonaan. Monilta muilta osin Suomen kehityspolitiikkaa viedään nyt kyllä paljon järkevämpään suuntaan.

Arvoisa puhemies! Hyvinvointi vaatii menestyviä yrityksiä, työpaikkoja, joissa on inhimilliset olosuhteet ja riittävä palkka, verotuloja, rehellistä rahankäyttöä sekä demokratiaa. Jos kohdamaa ei ole halukas vahvistamaan näitä osa-alueita, ulkopuolinen apu on turhaa. Ei kannettu vesi kaivossa pysy. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Hänninen.

15.44 Juha Hänninen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko osoittaa, että Suomi toimii aktiivisesti maailmanlaajuisten muutosten keskellä. Talouden ja kansainvälisten kysymysten kytkeytyessä yhä tiiviimmin toisiinsa on tärkeää, että Suomi vahvistaa omaa asemaansa sekä Euroopan unionin kautta että kansainvälisissä kauppasuhteissaan. Selonteko tuo esiin keskeiset tavoitteet: strategisesti vahvempi kauppapolitiikka, taloudellisen turvallisuuden parantaminen ja kehitysyhteistyön tehokkuuden lisääminen. Selonteko painottaa erityisesti vientimahdollisuuksien parantamista suomalaisille yrityksille.

Hallitus on sitoutunut tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymistä, mikä luo työpaikkoja ja vahvistaa talouttamme. Vientimarkkinoiden laajentaminen ja uusien kauppasopimusten edistäminen ovat keskeisiä keinoja Suomen kilpailukyvyn varmis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

tamiseksi. Talouskasvu ja kauppapolitiikka eivät kuitenkaan ole vain elinkeinopolitiikkaa, ne ovat myös turvallisuuspolitiikkaa. Suomi tarvitsee vakaita kauppasuhteita ja strategisia kumppanuuksia, jotka takaavat taloudellisen kestävyyskentämme myös kriisin aikoina.

Arvoisa rouva puhemies! Yksi keskeisistä huomioista selonteossa on kehityspolitiikan uudistaminen. Suomi keskittyy jatkossa entistä vahvemmin kauppaa tukevaan kehitysyhteistyöhön ja kehittyvien maiden taloudellisen omavaraisuuden lisäämiseen. Tämä tarkoittaa, että kehitysyhteistyö tukee samalla suomalaisia yrityksiä ja niiden vientiä sekä edistää globaalisti kestävästä kehityksestä. Kehityspolitiikka ei ole vain avustamista, se on myös vastuullista kumppanuutta, jossa kaikilla osapuolilla on mahdollisuus hyötyä. Erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksia edistetään, sekä koulutuksen ja ilmastotoimien tukeminen ovat keskeisiä painopisteitä tässä. Suomen kehitysyhteistyö kohdistuu yhä enemmän Ukrainaan, mikä on tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa välttämätöntä. Ukrainalla on oltava vahvat mahdollisuudet jälleenrakentaa yhteiskuntaansa, ja Suomi on mukana tukemassa sitä taloudellisesti ja poliittisesti. Olemme sitoutuneet auttamaan Ukrainaa, ja tämä tuki heijastuu myös selonteossa.

Arvoisa rouva puhemies! Suomi ei toimi kansainvälisessä ympäristössä yksin. Yhtenäinen Eurooppa ja vahvat kansainväliset taloussuhteet ovat Suomen turva. EU on yksi maailman suurimpia talousalueita, ja sen jäsenenä meillä on merkittävä rooli sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen puolustamisessa. Suomen kauppa- ja kehityspolitiikka ei ole vain taloudellinen kysymys, se on myös turvallisuuskysymys. Kun talous on vakaa ja Suomi on aktiivinen kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa, voimme taata suomalaisille turvallisen ja hyvinvoivan tulevaisuuden. Kannatan selonteon linjauksia ja pidän tärkeänä, että Suomi jatkaa aktiivista työtä kansainvälisillä areenoilla. Yhdessä voimme rakentaa kestävämpää ja turvallisempaa tulevaisuutta. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu.

15.48 Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa rouva puhemies! Uskon, että meidän kaikkien tunteissa liikaa jotain, kun näemme tai kuulemme lasten, tyttöjen ja poikien, ja muiden siviilien kärsimyksistä maailmalla. Haluaisimme auttaa.

Elämme kuitenkin tosiasioiden maailmassa ja tosiasioiden asettamissa rajoissa, ja on selvää, että Suomen rahat eivät kaikkeen riitä. Kehitysyhteistyössä käytetään suomalaisten rahoja, veronmaksajien rahoja ja niitä pitää käyttää vastuullisesti. Hallituksen linja on aivan oikea, että kehitysyhteistyössä painotetaan tuloksellisuutta, että joka ikinen sentti, jonka siihen laitamme, olisi vaikuttava. Emme halua laittaa rahaa turhuuteen.

Aivan oikea linja on myöskin se, että haluamme auttaa näitä tuen saajia siinä, että he pystyisivät itse auttamaan itseään ja saamaan asiansa kuntoon niin, että kehitysyhteistyötä heidän kanssaan ei sitten tarvitsisi enää tehdä. Tavoitteenahan pitää olla se, että kehitysyhteistyötä ei tarvittaisi, että maailmassa asiat olisivat niin hyvin, mutta toki tähän on vielä pitkä matka ja aina tulee uusia konflikteja, sotia ja nälänhätiiä ja muita ja me joudumme tekemään kehitysyhteistyötä. Mutta kyse on nimenomaan yhteistyöstä, siitä, että se ei ole yksipuolista vaan että nämä avunsaajat ja tuensaajat ovat valmiita ottamaan itse vastuuta ja toimimaan sen eteen, että siellä alueilla asiat kohentuisivat. Ja tämä on aivan oikea ja viisas linja nimenomaan, että pyritään tällaiseen tuloksellisuuteen kaikessa toiminnassa.

Nythän on tietysti muistettava myös se, että kyllä meillä täällä kotimaassakin rahalle on käyttöä. Tukea ja apua tarvitaan, ja ihmisillä on monenlaista kärsimystä ja niukkuutta. Jos

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

meillä valtiontalous ei pysy kunnossa, niin meidän on hankala auttaa edes itseämme ja omia kansalaisiamme, ja sen takiahan näitä valtiontalouden sopeuttamistoimia nyt sitten on tehty ja tehdään, jotta meillä hyvinvointivaltio ylipäättäänkin pysyisi ja pystyisimme takaamaan hyvinvoinnin ihmisille ja sitten olemaan mukana myöskin tämän maailman karsimysten ja hädän poistamisessa ja lievittämisessä.

Nythän tosiaan valtiontalouden tasapainottamisen toimina, osana niitä, on tehty kehitysyhteistyövaroihin vuosille 24—27 yhteensä 1,03 miljardin euron säästöt ja kevään 24 kehysriihessä sovittiin vielä 100 miljoonan euron lisäsäästöistä vuodelle 25, ja nyt näitä varoja kohdennetaan uudelleen sillä tavalla, että ne tuottavat mahdollisimman suuren vaikutavuuden.

Perussuomalaiset ylipäättäänkin ajavat sellaista linjaa, jossa apu ei luo riippuvuutta vaan se tukee näiden maiden kehittymistä itsenäisiksi toimijoiksi, ja hallitus on tuonutkin tervehdysmuutoksen kehityspolitiikkaan. Tämä kehitysapu ei ole enää vastikkeetonta, vaan se on sidottu selkeisiin ehtoihin ja vastavuoroisuuteen. Aiempi käytäntö, jossa apu on jaettu ilman velvoitteita, ei sellainen ole kestävä. Nyt kehityspolitiikka tukee aidosti näiden maiden omavastuullisuutta ja taloudellista riippumattomuutta. Uusi linja auttaa näitä maita nousemaan jaloilleen sen sijaan, että ne jäisivät pysyvästi avun varaan.

Suomen tuki ei ole itsestäänselvyys, vaan se sidotaan kansainvälisen sääntöperustaisen järjestyksen vahvistamiseen, ja edelleenkin humanitaarinen apu on merkittävä osa Suomen kehityspolitiikkaa ja avun kanavointi jatkuu YK:n toimijoiden, Punaisen Ristin ja suomalaisten kansalaisjärjestöjen kautta. Tuloksellisuus tietysti edellyttää erilaisten riskien tunnistamista ja niiden vaikutusten lieventämistä ja on hyvä, että hallitus entistä paremmin huomioi myöskin nämä seikat. Ja aivan oikein, Suomi ei tee kahdenvälistä kehitysyhteistyötä niiden maiden kanssa, jotka tukevat Venäjän hyökkäyssotaa.

Arvoisa rouva puhemies! Kauppapolitiikasta puhuttaessa tärkein tavoite on edistää suomalaisten yritysten vientiä ja investointeja. Samalla aivan oikein painotetaan sitä, että on huomioitava huoltovarmuus ja turvallisuus, ja tietysti on huomattava se, että kun pidämme taloudellisen yhteistyön ja kauppapolitiikan vahvana, niin se on myöskin osa huoltovarmuutta ja osa turvallisuutta. Nyt kun maailmantalouden riskit ovat kasvaneet, niin on aivan oikea linja, että Suomi vahvistaa kykyään vastata näihin erilaisiin muutoksiin ja varmistaa tärkeät toimintaketjut kaikissa tilanteissa ja tekee monipuolisesti kansainvälistä yhteistyötä kauppapolitiikassa. Mitä enemmän meillä on toimivia ja hyviä suhteita muihin maihin, sitä laajemmalla pohjalla meidän kauppammekin ja myöskin sitä kautta meidän valtiontalous on.

Arvoisa rouva puhemies! Pidän oikeana tätä hallituksen linjaa, että pyritään tukemaan kansainvälistymistä erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kohdalla. Kun saamme lisää vientiä, niin se hyödyttää yrityksiä ja täällä kotimaassa se lisää toimeliaisuutta ja työpaikkoja ja verotuloja.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Furuholm.

15.54 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Aikana, jona maailmassa on enemmän hätää ja tarvetta avulle kuin vuosikymmeniin, Suomi muuttaa kehityspolitiikkansa suuntaa ja keskittyy köyhyyden vähentämisen sijaan kauppapoliittisten intressiensä vaalimiseen. [Oikealta: Olette ymmärtäneet väärin!] Huolestuttavaa on myös se, että kun halli-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

tus laatii selonteon, jossa kehitysyhteistyön rahoitusta on lähdetty ohjaamaan Suomen hyödyksi; josta kansainvälisten velvoitteiden mukaiset kehityspolitiikan päämäärät ja tavoitteet puuttuvat kokonaan ja selonteon ohjaavuus ja sääntöperusteisuus on heikkoa; jossa Suomen kehityspolitiikan painopisteitä on myös kavennettu ja vähennetty; ja jossa itse avun saaminen on ehdollistettu, on vasemmistoliitto ainoa puolue, joka tätä vastustaa. Tämän lisäksi Petteri Orpon hallitus vielä leikkaa kehitysyhteistyöstä radikaalisti. Sen lisäksi, että kehityspolitiikan massiiviset leikkaukset ovat eettisesti täysin vastuuttomia, ovat ne myös leikkauksia Suomen ulkopoliittiseen liikkumatilaan ja uskottavuuteen maailmalla. Suomen kehityspolitiikka todella on tämän hallituksen johdolla menossa aivan väärään suuntaan, ja tätä me täällä vastustamme, emme parlamentaarista yhteistyötä tai konsensusta sen suurenmoisena tavoitteena.

Arvoisa rouva puhemies! Vaikka ilmastotoimet ovat selonteon painopisteenä, on selonteon näkökulma ilmastokriisin osalta suppea ja ohi varsinaisen asian. Ilmastokriisin vaikutus kehittyvissä maissa nähdään lähinnä mahdollisuutena suomalaiselle osaamiselle, vienille ja kaupalle. Ilmastorahoituksen osalta selonteossa todetaan vain nykytilan säilyttäminen eli se, että Suomi osallistuu ilmasto- ja ympäristörahoitukseen kansainvälisten velvoitteidemme mukaisesti. Selonteosta piirtyy siis kuva, että teemme ilmastotoimia vain silloin, kun voimme itse hyötyä niistä kaupallisesti, emmekä sen mukaan, mikä helpottaisi ilmastokriisistä pahiten kärsivien ihmisten tilannetta. Tämä ei ole oikein eikä vastuullista. Puuttuvia tavoitteita ovat konkreettiset kansainväliseen luonnonsuojeluun ja metsäkadon ehkäisemiseen tähtäävät toimet. Planetaarisen kolmoiskriisin — ilmastomuutoksen, luontokadon ja saastumisen — tulisi näkyä selonteossa läpileikkaavana painopisteenä. Nyt näin ei ole.

Arvoisa rouva puhemies! Vasemmistoliiton mielestä Suomen on kannettava globaali vastuunsa. Kehityspolitiikkamme kaipaa jatkuvuutta ja johdonmukaisuutta. Siksi kannatan edustaja Lohikosken tekemää kannanottoehdotusta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto poissa. — Edustaja Hoskonen, olkaapa hyvä.

15.57 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että tämä selonteko tuli käsittelyyn juuri tänä päivänä. Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko on nyt oikealla paikallaan. Vuonna 2016 oli sitä edellinen, ja viimeksi oli muutamia vuosia sitten. Kymmenessä vuodessa maailma on muuttunut aivan valtavan paljon. Sen me kaikki tiedämme. Tämä selonteko ottaa ihan terveellä pohjalla kantaa siihen, että meidän on nämä erilaiset kauppapoliittiset ja ulkopoliittiset muutokset otettava huomioon tarkasti. Kuten Johannes Koskinen, valiokunnan puheenjohtaja, aivan oikein mainitsi, kun tämä mietintö oli kirjoitettu, niin se oli jo syntyessään vanhanaikainen, koska maailma meni sellaista vauhtia eteenpäin, että nykyaikaisessakaan paperissa ei kunnolla välttämättä muste ollut vielä kuivunut, kun asia oli muuttunut aivan radikaalisti. Mutta sillehän emme voi mitään.

Pääasia on se, arvoisa rouva puhemies, että Suomi pitää oman linjansa rauhallisena, vakaana ja harkitsee tekojaan. Emme voi tempoilla emmekä riehua tuolla markkinoilla, vaan olemme luotettavia kauppakumppaneita. Teemme oman osamme kaupassa, kunnioitamme asiakkaitamme, siis toisia valtioita, ja toimimme kansainvälisten sopimusten mukaan. Siinähan se hyvä pohja on.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

Ja mitä tulee kehitysyhteistyöpolitiikkaan, niin se on tärkeää, että autamme niitä maita, jotka pystyvät itse itseään auttamaan, emmekä toimi niiden maiden kanssa, jotka tekevät isoja, isoja liikkeitä, jotka loukkaavat muun muassa ihmisoikeuksia. Viitataan esimerkiksi Ukrainan sodassa oleviin tapahtumiin, mitä viime aikoina olemme havainneet — aivan järkyttäviä tapahtumia. Sellaisia maita, jotka tämmöistä toimintaa tukevat, älkäämme tukeko, ja siinäkin asiassa, siinäkin kohdassa, tämä mietintö on erinomaisella pohjalla ja täysin, erittäin hyvin tuettava mietintö.

Mutta yksi politiikka minua hieman jää harmittamaan näissä puheenvuoroissa — ilmastopolitiikka, kun se tuntuu tunkevan joka paikkaan. Suomihan on tässä ilmastopolitiikassa toiminut aivan harkitsemattomasti ja todella kelvottomasti. Olemme ajaneet oman kansantaloutemme lähes konkurssitilan partaalle nimenomaan päästökaupan isoilla virheillä, jotka maksavat Suomelle valtavan paljon. Jos jatkamme tätä linjaa, mikä nyt on valittu ja mitä nyt hellitään — tuntuu kaikissa puolueissa olevan iso into toteuttaa näitä vääriä lukuja — se johtaa siihen, että Suomi menettää koko ajan markkinoita, ihan koko ajan.

Ei liene tarkoitus, että me ajamme oman kansantaloutemme siihen kuntoon, että olemme itse joskus, jonain päivänä, kehitysapurahastojen varassa elävä maa. Tällä menolla kylä siihen pääsemme. Nimittäin kun katsoo noita lukuja, miten Suomen talous tällä hetkellä kehittyy, niin kukaan ei viitsi edes tutkia — en ole huomannut ainakaan tässä salissa, että monikaan olisi kiinnittänyt huomiota siihen — missä on se juurisyy, mihin Suomi on menossa, miksi olemme tässä tilanteessa. Kun päästökaupan luvut ovat aivan virheellisillä perusteilla, maksamme aivan vääristä luvuista turhia rahoja maailmalle, nostamme omia kustannuksiamme sekä kaukolämmössä että sähkössä. Lakkautamme omia energialähteitä, kuten turve on heitetty mäkeen kokonaan, ja sitten sen jälkeen poltetaan arvokasta tukkipuuta lämpökattiloissa. Menetämme rahaa, ja ulkomaankauppa kärsii. Pitäisi ne puut ulkomaankaupan tuotteina viedä muihin maihin ja tehdä hyvää ilmastopolitiikkaa, hyvää kauppapolitiikkaa — ja jos kehitysmaihin näitä suomalaisia hienoja puutuotteita menee, se on myös kehityspolitiikkaa — ja opettaa niitä maita toimimaan omien metsien kanssa järkevästi. Se olisi semmoinen skaala, jota minä haluaisin tukea, mutta ei sellaista ole nyt näköpiirissä.

Ja katsokaapa vaikka tämän maan ilmastopolitiikkaa, mihin se on johtanut. Me ajamme tänne Italiasta jätettä — valtiosta, jonka taustoja en lähde tässä erittelemään. Totean vain, että kannattaisi helsinkiläistenkin tutkia vähän, millaista kauppaa he käyvät, kun Italiasta jätettä ostavat. Minne se raha menee? No, se on kehityspolitiikkaa sekin, kun mennään tämmöisen harmaan talouden alueilla liikkumaan. Mutta jos me tällaisella kauppapolitiikalla jatkamme, mitä nyt teemme, olemme kohta siinä tilanteessa, että emme pysty kehityspolitiikkaakaan tukemaan, varsinkaan ilmastopolitiikkaa, koska sellainen valtio, joka on 12, 13, jopa 15 miljardia vuodessa velkaantunut — se on ihan varmaa — seuraavan kahden vuoden aikana poistuu markkinoilta. Se ei ole enää auttaja vaan autettu, jos joku sattuu meitä auttamaan.

Kuten olemme huomanneet, maailmanpoliittinen tilanne on tänä päivänä erittäin levoton. Ei ole päivää vanhempaa totuutta olemassa. Huomisaamuna, kun luemme lehtiä tai netistä katsomme aamulla uutisia, tilanne voi olla ihan eri. Tässä tilanteessa pitäisi meidän suomalaisten suojautua, turvautua omiin energialähteisiin ja tehdä viisasta politiikkaa ja tukea omaa vientiämme, jotta pystymme nämä sitoukseksemme toteuttamaan muun muassa puolustuspolitiikan puolella. Meillä on isot investoinnit edessä Euroopan unionin alueella kaikkien Yhdysvaltain poukkoilevan politiikan takia. [Puhemies koputtaa] Tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

män takia sen linjan pitää nyt löytyä. Tällä linjalla [Puhemies koputtaa] emme voi jatkaa, koska siinä kaikki politiikat kärsivät, kun rahat loppuvat.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

16.02 Rami Lehtinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hoskosen viisaisiin sanoihin on kyllä helppo yhtyä erityisesti talouspolitiikan osalta ja sen suhteen, miten todella Suomen talous makaa, mistä se kasvu on saatavissa.

Kehitysyhteistyö on tällä hallituskaudella mennyt selvästi eteenpäin. Me olemme panostaneet siihen, että apu ei ole enää vastikkeetonta, mutta samalla olemme pyrkineet vahvistamaan maiden välisiä kauppasuhteita. Kehitysyhteistyö ja kauppa eivät ole toisiaan pois-sulkevia asioita. Meidän on pyrittävä siihen, että kehitysyhteistyö johtaa tasavertaiseen kauppakumppanuuteen. On yleisesti arvioitu, että merkittävä osuus maailman tulevasta talouskasvusta syntyy kehittyvissä maissa, kuten täälläkin on tänään monta kertaa sanottu. Sinne myös meidän on pyrittävä, jos aiomme saada talouskasvua, jota tässä maassa ei ole 15 vuoteen näkynyt. Samalla on muistettava, että muita kauppamaita ei pidä unohtaa. Myös Nato-jäsenyys avaa uusia kauppamahdollisuuksia esimerkiksi puolustusteollisuuden osalta, johon meillä on erityistä osaamista erityisesti Maavoimissa. Talouskasvua pitää osata ja uskaltaa hakea kaikkialta. On nimittäin niin, että ilman talouskasvua meillä ei ole jatkossa enää mahdollisuutta antaa kehitysapua. Siksi kaupalla on kehitysavussa niin suuri merkitys.

On todettava, että kun maailma muuttuu, niin myös kehitysavun pitää samassa suhteessa muuttua, ja niitä muutoksia ollaan tekemässä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vigelius.

16.04 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Kehitysmaiden kehitysavustamisesta puhuttaessa on perusteltua muistuttaa myös, että myös oma kotimaamme on kehityksen tarpeessa. Maamme taloudellinen kehitys on junnannut paikoillaan yli 15 vuotta. Puhutaan menetetyistä puolestatoista vuosikymmenestä, pian jo kahdesta menetetyistä vuosikymmenestä. Ei reaalista talouskasvua mutta reaalista hyvinvointitappiota Suomelle ja suomalaisille.

Tämä menetetty reilu vuosikymmen, puolitoista, pian jo pari, on heijastunut suomalaisen elämään veronkorotuksina, säästöinä, leikkauksina, tehostamisvaatimuksina, tinkimisinä ihmisten, suomalaisten, hyvinvoinnista. Nyt viime vuosina tämä meidän taloudellinen tilanne Suomessa on tukaloitunut ensin pandemian ja heti sen jälkeen Ukrainan sodan, puolustusmenojen tarpeen lisääntymisen, korkomenojen kasvun sekä soten tarpeiden paisumisen seurauksena — useiden miljardien lisätarpeita jo entisestään velkaantuvalla ja paikallaan jonnaavalla maalla. Kehityksen ja avun tarpeessa on siis Suomemmekin. Kaikkeen ei ole varaa, ja siksi on priorisoitava, asetettava asioita siis tärkeysjärjestykseen.

Samana aikana, kun Suomen talous ja hyvinvointi ovat junnanneet paikallaan, on Suomessa kehitysavun rahoitus ollut kasvamaan päin trendinomaisesti. Keskimäärin viimeisen reilun 15 kasvuttoman vuoden aikana Suomi on kasvattanut kehitysapuaan reilusti yli miljardiin euroon joka vuosi — joka vuosi tuhat miljoonaa euroa maailmalle velkaisesta Suomesta ja suomalaisten pussista. Kuulostaako se kohtuulliselta? Useimmat suomalaisista puolueista ovat jopa sitoutuneet kasvattamaan Suomen vuotuista kehitysapua 0,7 pro-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

senttiin bruttokansantulosta. Se tarkoittaa puoltatoista miljardia, lähes kahta miljardia, joka vuosi, siis huomattavasti paljon enemmän kuin tällä hetkellä.

Kehitysapua rahoitetaan suomalaisten verovaroista, mutta useimmiten kunnian siitä otavat poliitikot ja järjestöt, jotka esittelevät itsensä auttajina. Kyseessä on siis eräänlainen hyväntekeväisyys, jota tehdään suomalaisten rahoilla, yleensä poliitikoiden sillä moraali-poseeraten, ja veronmaksajien rooliksi jää maksaa se lysti. Vain välillinen mahdollisuus näillä veronmaksajilla on vaikuttaa heidän omien rahojensa käyttöön meidän rajojemme ulkopuolella. Siis kehitysapua tehdään veronmaksajien rahoilla, heidän kustannuksellaan, heiltä juuri kysymättä ja heidän mielipiteestään juuri piittaamatta. Nimittäin jos äänestäjiltä, siis suomalaisilta, kysytään, enemmistö suomalaisista katsoo Suomen elävän liikaa velaksi ja Suomen myös joutuvan sen seurauksena vielä merkittävien ongelmien eteen. Kyselyissähän yli puolet suomalaisista on toistuvasti valmiita leikkaamaan, siis säästämään, julkisen talouden menoja paljon tai jonkin verran, mikäli julkista taloutta joudutaan lähitulevaisuudessa edelleen tasapainottamaan, ja kehitysapu ja kehitysyhteistyö ovat keskeisiä, suosituimpia kohteita, joista suomalaiset olisivat valmiita tinkimään. Näin toteaa muun muassa Elinkeinoelämän valtuuskunnan tuoreehko raportti.

Sen sijaan monet päättäjät haluavat näyttää mieluummin hyvältä kansainvälisissä yhteisöissä ja tiedotusvälineiden edessä. Puhuminen globaalista vastuusta ja kehitysavun lisäämisestä antaa kuvan moraalisesti ylevästä ja vastuullisesta johtajasta, vaikka todellisuudessa kyse on suomalaisten veronmaksajien rahojen jakamisesta ulkomaille ja monesti vielä kyseenalaisin tuloksin — monesti avuttomaksi auttamista ja korruptiivisten rakenteiden ylläpitoa, puuhastelua omantunnon puhdistamiseksi ja oman kilven kiillottamiseksi. Todellisuudessa puheet globaalista vastuusta ovat enemmän fantasiaa kuin kansalaisten kannalta vastuullista politiikkaa.

Todellinen vastuu edustajilla, päättäjillä ja meidän valtiollamme on — tai vähintäänkin pitäisi olla — omille kansalaisilleen, niille veronmaksajille ja äänestäjille, joiden rahoilla ja mandaatilla me täällä työskentelemme. Kehitysmaiden auttamisessa paras ratkaisu on siis vastikkeettoman rahan sijaan kauppa, taloudellinen yhteistyö, ei vastikkeeton rahanjako ja avuttomaksi auttaminen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

16.09 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin edustaja Vigelius puhui hyviä sanoja todeten kauppapolitiikan olevan tärkeää. Meidän pitää järkevästi hoitaa omaa talouttamme, että pystyisimme toisia auttamaan. Sehän on ihan ensiapuohjeessakin, että jos menee hädässä olevaa ihmistä auttamaan, niin on pidettävä itsensä ensin kunnossa, että pystyy auttamaan sitä hädässä olevaa. Elikkä kauppapolitiikkaan sopii tämäkin.

Olen edelleen hyvin surullinen siitä, että tämä suomalainen kauppapolitiikka on mennyt aivan kummalliseksi. Tämän ilmastopolitiikan myötä olemme romuttamassa metsäteollisuuden ja koko metsätalouden tuotantoalaa. Kun puuta poltetaan kiihtyvällä vauhdilla, niin se loppuu kohta meillä ja emme pysty viemään arvokkaita puutuotteita, puutaloja ja korkean jalostusasteen muita tuotteita niihin maihin, jotka niitä tarvitsevat.

Kannattaa muistaa, että metsäteollisuus tänäpänä kehittää muun muassa biodieseliä ja montaa muuta aihetta, jotka vastaavat parasta ilmastopolitiikkaa ja ovat kehitysyhteistyöpolitiikkaa. Sitten kun saadaan tämä tekniikka syntymään täällä, sitä voidaan sitten monistaa ja myydä muihin valtioihin muualla maailmassa. Kaikki me tiedämme, että fossiilie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

nergiaa me tarvitsemme vielä vähintään 50 vuotta ennen kuin semmoisia keksintöjä syntyy, että energia on niin taloudellista, että pystymme sitä tuottamaan ja myymään sitä jollekin asiakkaalle. Ei se riitä, että tuottaa jonkun uuden energian. Se ei auta vielä yhtään mitään. Sitten se auttaa vasta, kun sillä on asiallinen hinta, että sitä tavallinen ihminen voi käyttää ja unohtaa ehkä sen fossiilisen polttoaineen, jättää sen käyttämättä. Näinhän se kauppa toimii.

Ja nyt kun kauppaa käydään ulkomaille, niin minua harmittaa tavattomasti tämä ilmastopolitiikan tilanne Suomessa, että se otetaan jokaiseen asiaan, niin kuin tähän kauppapolitiikkaan ja kehityspolitiikkaan, mukaan. Meidän pitää pitää huoli, että omat systeemimme ovat kunnossa. Tämän ilmastopolitiikan vääryyksistä olen yrittänyt viimeiset kolme vuotta puhua, että yritettäisiin oikaista edes ne virheet, jotta voisimme toimia itse hyvin. Mutta kun ei tunnu edes ministereitä kiinnostavan patkääkään nämä väärät luvut, miljoonien, miljoonien tonnin turhat maksut, joita maksamme maailmanmarkkinoille päästökaupan muodossa ja menetämme omaa markkina-asemaa markkinoilla. Pidän sitä erittäin ajattelemattomana. Toivon, että ministeri tässä herää. Suuri into, että oikaistaan nämä väärät päästökauppaluvut ja alamme käydä kauppaa oikeilla, rehellisillä luvuilla. Jos me maailmalle menemme väärillä luvuilla ja väärillä tiedoilla, häviämme maailmanmarkkinoilta pois, ja siitä kärsivät vain suomalaiset. Ei yksikään kehitysmaa, ei yksikään kauppakumppanimme siitä kärsi, vain me kärsimme. Tämä kannattaisi muistaa.

Ja kun katsoo tämänkin päivän talouslukuja, mitä tuli aamulla — luin uutistiedoista, miten Suomen talouden ennustetaan kehittyvän ja mitä kuntavaalien jälkeen tapahtuu, koska kuntavaalien jälkeenhan tulee kovia poliittisia päätöksiä, koska kuntavaaleja ennen niitä ei voi julkistaa — niin toivon hartaasti, että olisin väärässä, mutta pahoin pelkään, että olen oikeassa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vigelius.

16.12 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Tänä hallituskaudenahan kehitysapua ei tarkastella pelkästään määrällisenä, siis rahoituksellisenä kysymyksenä, vaan pyritään tarkastelemaan sitä myös laadulliselta puolelta. Määrällistä puolta käsitelinkin tuossa aiemmassa puheessani, siis yli miljardia euroa, jota kehitysapuun on suunnattu kasvavissa määrin, viime hallitus trendinomaisesti. Nyt tämä hallitus tekee yli miljardin säästöt kehitysavusta hallituskauden mittaan — perustellusta syystä: taloudellisista ongelmista, joita Suomessa on, mutta myös, jotta käytämme vastuullisemmin suomalaisten veronmaksajien euroja.

Tämän määrällisen puolen lisäksi kehitysavussa on huomioitava myös se laadullinen puoli, ja senkin hallitus on nyt huomioinut omassa kehitysapu-, kehitysyhteistyöpolitiikassaan, eli sen, millä perusteella me myönnämme varoja, millä perusteella me jätämme myöntämättä varoja tietyille maille. Tällaisia keskeisiä perusteita, joita hallitus on edistämässä, on esimerkiksi se, että valtio ei sitoudu yhteistyöhön Suomen kanssa esimerkiksi vastaanottamaan oman maansa kansalaisia, joita Suomi on palauttamassa esimerkiksi heidän Suomessa tehtailemiensa rikosten seurauksena. Jos maa ei suostu vastaanottamaan kansalaisiaan, herää kysymys, tuleeko meidän tällaista maata auttaakaan kehitysavun ja kehitysyhteistyön muodossa. Tämä hallitus on tuomassa tällaisen kriteerin osaksi meidän kehitysyhteistyöpolitiikkaa, samoin kuin kriteerin, jolla rajoitetaan kehitysavun antamista

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2025 vp

samaan tapaan myös maille, jotka osallistuvat esimerkiksi hyökkäyssotimaan esimerkiksi Venäjän puolella Ukrainaa vastaan.

Eli emme tarkastele kehitysapua pelkästään määrällisenä, rahoituksellisenä kysymyksenä, taloudellisena, isona satsauksena, vaan myös sen kautta, kuka ansaitsee rajallisten resurssien maailmassa Suomen apua. Suomen apua eivät todella ansaitse maat, jotka eivät vastaanota omia kansalaisiaan, jotka ovat meitä vastaan täällä Suomessa rikkoneet, mutta eivät myöskään maat, jotka hyökkäyssotivat Venäjän riveissä vapaata maailmaa vastaan.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.